

Forord

Selv om Johan Oscar Smith tilbrakte det meste av sitt yrkesaktive liv i den Norske marine, så var Gud hans eneste interesse. Derfor var han i stand til å hjelpe mange mennesker til en full og hel frelse. Det var stadig vekkelser ombord på de skip som han seilte på. Han døde i 1943, men hans skrifter er til en stadig større hjelp for de som søker Gud alvorlig. Hans bøker, artikler og brever blir oversatt til mange språk, og spredd til mange land rundt omkring i verden.

Efeserbrevet er et spesielt dyrebart brev. Paulus skriver om en stor hemmelighet – Kristi legeme – og om vårt innvortes menneske. De som leser broder Smiths bok bør ikke forvente underholdning for sin sjel, men heller tenke på oppbyggelsen av sitt innvortes menneske, for å kunne vokse opp til ham som er hodet, Kristus. I 2 Kor. 4. 6-18 ser vi hva som var på Paulus hjerte. Hvis ikke vi også er interessert i dette vil vi ikke være i stand til å forstå Paulus brever, og heller ikke det Johan O. Smith skriver.

Som en som har mottatt uvurderlig hjelp fra denne bok vil jeg anbefale den til alle de oppriktige av hjertet, og kan vitne om at jo mer du leser den, jo mer vil hans skrifter bli levende for deg.

Sigurd Bratlie

1. KAPITEL

Velsignet i himmelen

Lovet være Gud og vår Herre Jesu Kristi Fader, han som har velsignet oss med all åndelig velsignelse i himmelen i Kristus. V. 3.

Vi er velsignet i himmelen, ikke er det sagt: på jorden. Det er en vesensforskjell mellom å være velsignet på jorden og i himmelen. Det gamle Israel hadde jordiske forjettelser, men vi har himmelske. I og med Kristus er vi velsignet. Utenom ham finnes ingen velsignelse. De jordiske velsignelser er ved ham, men de himmelske er i ham. Den jordiske herlighet er en herlighet ved legemet, de himmelske herligheter er herlighet i legemet.

Herligheten ved ham er for de jordiske, men herligheten i ham for de himmelske. Den jordiske herlighet er ikke delaktig i herligheten i ham, men deler herligheten som stråler ut fra ham. De som er delaktige i herligheten i ham, er allerede i besittelse av den herlighet som stråler ut fra ham. Derfor er den himmelske herlighet innehaver av den jordiske, mens den jordiske ikke deler herligheten i ham, men de er som månen som lyser ved solen uten å eie solens lys.

Utvalgt før verden var

Likesom han utvalgte oss i ham, før verdens grunnvoll ble lagt, for at vi skulle være hellige og ulastelige for hans åsyn. V. 4.

De som er født av ham har forut vært kjent av ham, og de er forutbestemt til å bli likedannet med hans Sønns bilde. Rom. 8, 29.

Lengslene lå i Kristus fra før verdens grunnvoll ble lagt. Han var til fra evighet, før jorden var, før Gud hadde skapt jord og mark og jorderikets første jordklump. Da han festet skyene oventil, da avgrunnens kilder ble faste, da han satte havet dets grense, så vannene ikke overskrider dets bredd, da han fastsatte jordens grunnvoller, da var han hos ham en kunstner, og han lekte alltid for hans åsyn, lekte på hans jords krets, og sin lyst hadde han i menneskenes barn. Og nå, barn, hør på meg! Salige er de som tar vare på mine veier. Ord. 8.

Likesom Eva er kjøtt av Adams kjøtt og ben av hans ben, så er også Kristi menighet kjøtt og ben av Kristus. Adam sa, da Gud hadde skapt Eva av hans ribben: Denne er endelig ben av mine ben og kjøtt av mitt kjøtt. 1. Mos. 2, 23.

Det lå en lengsel i Adam etter å finne sin like. Blant dyrene fant han ingen som han kunne kalle «manninne». Hun var i Adam, mens han var alene, for hun var i hans ben og kjøtt. Men nå ble hun utskilt som en manninne. Således var også vi i Kristus, før verdens grunnvoll ble lagt, men vi skal utskilles til en manninne for ham. Blant alt det som er skapt ved ham og til ham kan intet sådan tilfredsstille Kristus som hans brud, henne om hvem han kan si: Denne er endelig ben av mine ben og kjøtt av mitt kjøtt. Denne har han sett i ånden og kjent før verden var. Til henne sier han: *Og nå, barn, hør på meg! Salige er de som tar vare på mine veier.* Dette sier han, forat vi skulle være hellige og ulastelige for hans åsyn. Bruden og brudgommen skal ha samme utdanning. Den Hellige Ånd er deres lærer og oppdrager.

Hans viljes frie råd

Idet han i kjærlighet forut bestemte oss til å få barnekår hos seg ved Jesus Kristus etter sin viljes frie råd. V. 5.

Likesom en ung mann i kjærlighet etter sin viljes frie råd utvelger seg en hustru, har også Gud forut bestemt oss til, etter sin frie viljes råd, å få barnekår hos seg ved Jesus Kristus.

Ettersom Guds utvelgelse er etter hans viljes frie råd, blir også lydighet og vekst fra vår side å motta i dette frie råd. Salig derfor hver den som skuer inn i frihetens fullkomne lov og blir ved dermed. Utvelgelsen skjer i frihet, og den utvalgte mottar utvelgelsen i frihet. Befestelse av kall og utvelgelse skjer i den samme frihet. Guds viljes frie råd gjør ende på formørkede råd i uforstand. Hvor hans viljes frie råd åpenbares, avvikles vanskeligheter. Guds lys skinner klart, hans vilje i dette råd åpenbares til vår helliggjørelse, og vi fødes og næres og vokser i denne hans viljes frie råd til menn i Kristus.

Loven ble ikke gitt etter hans viljes frie råd, men som en nødvendig følge på grunn av overtredelsene. Loven tukter til Kristus, men i ham lever vi i frihet. Dog oppnår man forskjellige resultater i denne frihet i Kristus. Jo mer man gjør seg umak for å lære hans frie råd å kjenne, desto mer kommer man i besittelse av hans råds- og styrkes Ånd, og desto mer visdom og større frihet.

Vi dannes til hans pris

Til pris for sin nådes herlighet, som han ga oss i den elskede. V. 6.

Det folk han danner seg skal ikke alene forkynne hans pris, men de skal være, leve og røres til hans pris. Deres herlighet skal gi uttrykk for hvor meget herligere han er, som dannet dem. Legg merke til, at vi skal være til pris for hans «nådes herlighet». Ingen kan se Gud og leve. Hans nådes herlighet er som den rettferdige sols strålende og livgivende makt som ter seg virksom på oss i hans Sønn Jesus Kristus. Vår elendighet blir blottet på samme tid som hans nådes herlighet åpenbares. Forskjellen på oss og ham blir skrikende, så hans nådes herlighet blir overvettas herlig ved all min elendighet. For dersom Guds sannndruhet ved min løgn åpenbarte seg rikelig til hans ære, hvorfor blir jeg da enda dømt som en synder? Rom. 3, 7. Min løgn bringer Guds sannhet til å stråle enda klarere, og min synd gjør hans nåde enda rikere. Ja, den driver det endog så vidt, at den opptukter meg til å leve gudelig og viselig i denne verden - tross alle tilbøyeligheter i motsatt retning. Mon vi ikke under alt dette blir til pris for hans nådes herlighet?

Syndenes forlatelse

I hans elskede har vi forløsning ved hans blod, nemlig syndenes forlatelse, etter hans nådes rikdom, som han rikelig ga oss i og med all visdom og forstand. V. 7 og 8.

Blodet har dobbelt virkning. Det forløser oss fra synden, under hvilken vi var treller, og det forløser oss fra oss selv for å leve Kristus. Vi vet hva det vil si å få syndenes forlatelse, men vi har vel ikke tenkt så meget på at vi har fått dette etter hans nådes rikdom og med all visdom og forstand. Vi lar oss som sagt nøye med virkningene av syndenes forlatelse og gransker ikke så nøye hvordan det kan gå for seg, at en rettferdig Gud virkelig kan og vil tilgi.

Jesus vandret i Ånden og ofret seg i kraft av en evig Ånd. Han hadde et valgspråk mot alt som heter fristelser, og dette var: «Dog nei». På denne måte led en rettferdig for de urettferdige. Jesus beseiret synden i kjødet, som er opphavet og roten til all synd, og har derved fått makt over syndens opphav, synden og dens følger. I denne makt står det til ham å tilgi eller ikke tilgi. For det var ham alene som trådte persekaret og vant seier over det som gjorde det umulig for loven å fullbringe noe.

Nøkkelen til Kristi hemmeligheter er: Kristus åpenbart i kjød. Denne gudfryktighetens hemmelighet låser opp lukkede dører. Man fløy ikke i luften, ei heller gikk noe skip under vann, før motoren ble oppfunnet. Ved dens hjelp oppnådde man hva man før ikke ante.

Sådan også i Kristus. Man trenger en oppdagelse i ånden for å kunne trenge videre frem.

Forløsningen ved hans blod betinger, at blodet virkelig har flytt. Men den fra hvem blodet fløt, oppnådde ganske andre resultater ved dette enn den som får forløsning ved blodet. Det måtte et vell av nåde til fra Guds gjensidige viljes frie råd å stå synden imot like til blodet. Denne troskap og utholdenhet kan ikke belønnes med mindre enn utallige barn som blir hans herlighet til pris.

Denne herlighet til pris arter seg på to måter:

- 1) De som frelses *ved* hans blod.
- 2) De som frelses *ved* hans blod og *i* hans blod.

De første er jordiske, de siste himmelske. Men begge er de hans herlighet til pris kun med den forskjell som er på den jordiske og den himmelske herlighet.

Innen den himmelske herlighet vil man være hans herlighet til pris i den grad man lider med ham, likesom hans nådes rikdom samt visdom og forstand blir vårt personlige eie og hans herlighet til pris i det forhold vi trenger med makt inn i hans frie råd og dannes etter hans vilje. Nåden driver oss ved blodet, hvor vi er forlikt ved hans Sønns død, inn i blodet, hvor vi forlikes ved hans liv. For målet er liv. Derfor er Åndens sans liv og fred.

Ny husholdning

Gud samler alt til ett i Kristus

Idet han kunngjorde oss sin viljes hemmelighet etter sitt frie råd, som han fattet hos seg selv om en husholdning i tidens fylde, nemlig at han atter ville samle alt til ett i Kristus, både det som er i himlene, og det som er på jorden. V. 9 og 10.

Når det her står skrevet at Gud har kunngjort oss sin viljes hemmelighet etter sitt frie råd, så er det til sådanne personer som lar seg påvirke, overbevise og mottar undervisning gjennom Ånden etter hans frie råd. Gud overbeviser mennesket ved å appellere til dets frie vilje. Det oppstår råd i menneskehjertet om hvorvidt man bør motta de ting Ånden overbeviser om eller ikke. Dersom man da etter sitt hjertes frie råd mottar Guds viljes hemmeligheter etter hans frie råd, vil man få kunnskap om den husholdning som i tidens fylde samler alt til ett i Kristus.

Når to gifter seg, starter de husholdning. Men Kristi brud er enda under utdannelse. Etterhvert som hun vokser opp til hodet, får hun kunnskap om den nye husholdning. Hun drøfter med sin brudgom i ånden, hvorledes alt skal være. Det gjensidige frie råd gjør det interessant, og brudgommen forteller sin brud de dypeste hemmeligheter om husholdningen. Brudens tilblivelse, vekst og kunnskaper foregår alt i det skjulte. Hun tilblir etter hans viljes hemmelighets frie råd og skapende makt. Hun vokser opp i mengden, adskilt fra den i ånden. Mens massene har strev med å skaffe seg noe å spise og drikke og noe å kle seg med, har hun mat å spise, den man ikke kjenner. Hennes gjerninger er det rene fine og skinnende lin, hun blir gitt å iføre seg. Åp. 19, 8. Den ugudelige verden forstår ikke hva som skapes og dannes i det skjulte i gjensidig forståelse etter hans viljes frie råd like for deres øyne. Når hun i sin tid blir åpenbar for sin brudgom, belastet med legemlig skjønnhet og iført skinnende fint lin, vil Kristus kunne si: Denne gang er det kjøtt av mitt kjøtt og ben av mine ben. *Disse to er nå ett.*

Men det var ikke bare brud og brudgom som skulle samles til ett, - alt skal samles til ett i Kristus både det som er i himmelen og på jorden.

Som verden nå ser ut, er den langt fra å være samlet til ett i Kristus. Menneskene er dåret av Satan og kan ikke fatte hva som hører Gud til, de er langt borte og kan ikke forstå hans viljes frie råd. Hjerterets forherdelse er panser mot forståelse av guddommelige ting. Men om nå mennesket ikke kan skue inn i Guds planer og den nye husholdning, så er de dog allikevel gjenstand for hans planer. Gud vil gi enhver etter sine gjerninger. En ond gjerning kan kun gjøres av et ondt menneske, og gode gjerninger gjøres av gode mennesker. Han skal stille fårene ved sin høyre side, men bukkene ved den venstre. Da skal kongen si til dem ved sin høyre side: Kom hit, I min Faders velsignede! arv det rike som er beredt eder fra verdens grunnvoll ble lagt! Da skal han også si til dem ved den venstre side: Gå bort fra meg, I forbannede, i den evige ild, som er beredt djevelen og hans engler. Matt. 25.

Dette skille hører med til husholdningen. Enhver blir satt, hvor han rettelig tilkommer å være. De på hans venstre side trodde om seg selv at de hadde gjort meget godt, og de på den høyre side var vant til å høre at de intet godt gjorde. Det var gått dem i blodet, så de heller ikke nå kunne medgi å ha gjort noe godt. Gud gjør nå fårene og bukkene til ett i Kristus ved å plassere dem etter sitt hjertes frie råd. De på den venstre side kommer i ildsjøen, som er beredt djevelen og hans engler. Tenk det er beredt, men den som bereder alt er Gud. De på den høyre side skulle arve det rike som var beredt for dem fra før verdens grunnvoll ble lagt. Av dette forstår vi at Gud fra først av, før verden var, i sitt frie råd, hadde gjort opp sin mening om hvorledes han ville ha de onde for seg og de gode for seg i den nye husholdning. Det skillet som i realitet er, det skal han la bli til virkelighet. Gud kan ikke hvile før så skjer. Når da alt er satt i rette skikk etter Guds lys og sannhet, etter hans rettferdige dommer, da er alt samlet til ett i ham, som er selve sannheten, Jesus Kristus. Det er Guds vilje som gjør til ett. Lyder man den, da tjener vi på det, men går vi våre egne veier, taper vi. Den som står hans vilje imot stiller seg selv utenfor ham - langt på avstand, og det er rettferdig av Gud å la ham bli stående, hvor han selv har valgt å være.

Enhver vil få etter sine gjerninger både innen frelsen og fortapelsen. Man blir satt, hvor man i sannhet hører hjemme. Dette er å bli samlet til ett i sannheten, Kristus. Velsignede husholdning. Der skal man slippe å hykle og smigre seg høyere opp enn man er det verd. Hans legeme, menigheten, som har hatt en voldsom kamp mot all denne urettferdighet, får nå også full hvile i ham, fordi enhver er plassert hvor han bør være, og ikke hvor han selv synes å burde være. Selv helvete har intet å si mot denne husholdning. Hvert kne skal bøye seg, hver på sitt sted, og bekjenne at han er en herre til Gud Faders ære.

Han samler til ett - ikke alene det på jorden, men også i himmelen. Det er en kjent sak at det er meget å rette og ordne på jorden, men det er mindre kjent at det er ting i himmelen, som også skal samles til ett i sin tid.

Englenes tjeneste for oss er avhengig av vårt frie råd, av Guds frie råd samt av Kristi blod. Der er ikke fred i himmelen i dypeste forstand, sålenge Guds vilje ikke skjer på jorden, som den skjer i himmelen. Man kan gjøre Den Hellige Ånd sorg ved å stå den imot. Likeså blir det glede i himmelen for hver synder som omvender seg. Dette viser tydelig at himmelen er spent oppmerksom på jorden og deltar i dens sorger og gleder. Ånden er av himmelen. Den forener

seg med vannet og blodet, som tilhører jorden. Når blodet har rensset og forlikt alt og alle som vil renses og forlikes, og når alle de har forkastet frelsen som vil forkaste den, da har Gud materialer til å samle alt til ett i Kristus.

Han i hvem vi også har fått arvelodd, etter at vi forut var bestemt dertil etter hans forsett som virker alt etter sin viljes råd. V. 11.

Abraham fikk ved troens lydighet det løfte at han skulle være arving til verden, Rom. 4, 13. Det ser ut for våre øyne, som om den ugudelige eier verden, for de nyter alle dens herligheter og gjør seg tilgode, som om de skulle leve evindeligg henede. Dog, det er ikke denne verden Abraham arver, for denne verden med dens lyst forgår. Det ville være en dårlig arv. Nei, Gud skaper en ny jord, hvor rettferdighet bor. Den ved troen rettferdige Abraham skal få lov til å oppslå sine telter og ta i besittelse sin arvelodd på den nye jord. Og ikke bare Abraham, men alle de som har fått sine synder rensset i Lammets blod.

Abraham har jordiske forjettelser. Det vil bli herlig på den nye jord, tenk, rettferdighet skal bo der. All sorg og all pine er veket bort.

Gud skaper ikke bare en ny jord, han skaper også en ny himmel hvor rettferdighet bor. Det land vi arver ligger ikke nede i jødernes Palestina. Det ligger i himlenes rike, som består i rettferdighet, fred og glede i Den Hellige Ånd. Vårt legeme er operasjonsfeltet for Guds arbeid. Åndens virkninger bringer visdom og kraft, så den omskaper oss til Guds mennesker, som blir dyktige til å ta i arv de svære rikdommer Gud har gjemt for oss. Jo større og rikere arven er, desto større må den Guds utdannelse være, som han allerede i vårt kjøds dager bibringer oss. Lyset er ikke selve arven, men arven ligger i lyset. Det skal adskillig visdom til for å ferdes rett i Guds menighet her på jord allerede nå, enn si å omgås rett den herlige arv hinsides.

Vårt legeme og visdommen i dette er vel de herligste av alle gaver, men det er ikke selve arven, like så lite som der med arv menes egen kropp her på jord, når man taler om arv. Når alle ting er eders, så er det alt utenfor meg selv, for jeg selv tilhører Kristus og kan ikke glede meg i meg selv, ettersom kjærligheten ikke er av den beskaffenhet. Altså slutter vi herav at alle de hellige tilhører oss, alle apostlene og profetene, ja selv Gud og vår Herre Jesus Kristus tilhører oss. Det er kun en eneste person vi ikke eier, vi eier ikke oss selv, for vi er ikke våre egne, men tilhører Kristus, likesom han tilhører Gud.

Når nå personene er så visdomsfullt dannet og så fulle av herlighet, hvor må da ikke alt det som skapes for disse herlige vesener være full av herlighet. Vi kan sette pris på vår arv i det mål vi har forstand og innsikt til å kunne bedømme dens verdi. Men denne visdom og innsikt er individuell og beror på personlig troskap og hørsomhet i dette liv.

Utvalgte tjenere

Vi har fått arvelodd, etter at vi forut var bestemt dertil.

Mens Saulus av Tarsus enda fnyste av trussel og mord mot Herrens disipler og var på vei til Damaskus, ble han omgitt av et strålende lys fra himmelen. Dette var så sterkt at han ble blind i tre dager, og han hverken åt eller drakk. Gud førte da ved et syn Ananias til ham for å legge hendene på ham, så han fikk sitt syn tilbake. Men før dette skjedde, sa Ananias: «Herre, jeg har hørt av mange om denne mann, hvor meget ondt han har gjort dine hellige i Jerusalem, og her har han makt fra yppersteprestene til å binde alle dem som påkaller ditt navn. Men Herren sa til ham: *Gå avsted for han er meg et utvalgt redskap til å bære mitt navn frem både for hedninger og konger og Israels barn.*» Ap. gj. 9.

Gud kjente Saulus av Tarsus mens han enda fnyste mot de hellige. Han hadde allerede utvalgt ham, han hadde dannet ham til det redskap han skulle være. Men i vantro gikk Saulus galt iveri.

Gud visste at han i Saulus hadde en mann i hvis ånd der ikke var svik, at han ikke var noen feig og bløtaktig mann. Det var jo kristne i massevis i de dager, men ingen ble utvalgt til denne store og uforferdede gjerning som Saulus av Tarsus. Han var så sannhetstro, at han kunne fullføre Guds ord. Derfor sier Herren, som forut kjente ham: *Jeg vil vise ham hvor meget han skal lide for mitt navns skyld.*

Gud kan ikke utvelge hvem som helst til store gjerninger, for de svikter på den dag Gud vil vise dem hvor meget de bør lide for Jesu navn skyld. Ingen har enda fått lys og visdom fra Gud uten prøvelser og lidelser. Det er slike prøvede mennesker som holder prøve på kampens dag og som er skikket til å være anførere for Herrens folk.

Om Jacob og Esau heter det: For da de ennå var ufødte og ennå ikke hadde gjort godt eller ondt - forat Guds råd etter hans utvelgelse skulle stå ved makt, ikke ved gjerninger, men ved ham som kaller - da ble det sagt til henne: Den eldre skal tjene den yngre, som skrevet er: Jacob elsket jeg, men Esau hatet jeg. Rom. 9.

Guds ånd - sannhetens ånd - griper aldri mennesket med makt, men den overbeviser og rettleider. Man skal ha adskillig kjærlighet til sannheten for å høre dens sakte tale i hjertedypet. Gud visste på forhånd at Esau var en person som motsto Guds Ånd, at han foraktet sin førstefødselsrett osv., derfor hatet Gud ham, endog før han ble født. Han kjenner og dømmer hjertets skjulte råd hos mennesket, endog før det kommer ut av mors liv. Etter samme forutviten er vi utvalgt til å være hans herlighet til pris, derfor bør vi nå befeste vårt kall og utvelgelse. Alt står til oss i den nåde vi står, og vi kan trenge dypt inn i Guds rike, om vi selv ønsker det. Her lever vi etter frihetens fullkomne lov. Josefs drømmer om solen, månen og tolv stjerner som bøyde seg for ham, viser at Gud hadde utvalgt ham til Israels frelse i en stor hunger. Kampene med løven og bjørnen gjorde David skikket til å oppta kampen mot Goliat. Derfor sier han også: Gud som fridde meg fra løven og bjørnen, vil også utfri meg fra denne filister. Gud hadde utvalgt ham til sin gjerning fra fødselen av, og han begynte å opplære hans hender til krig like fra barns ben. Derfor kunne Husai si om David på hans gamle dager, da han ga Absalom råd: *Du vet, han er en krigsmann fra sin ungdom av, og han blir ikke natten over hos folket.* 2. Sam. 17, 8.

Til Jeremias sier Herren: Før jeg dannet deg i mors liv, kjente jeg deg, og før du kom ut av mors skjød helliget jeg deg, jeg satte deg til en profet for folket. Jer. 1, 5.

Israels eldste samlet seg og kom til Samuel i Rama. Og de sa til ham: Se, du er blitt gammel, og dine sønner vandrer ikke på dine veier, så sett nå en konge over oss til å dømme oss, som alle folkene har! Men det ord gjorde Samuel ond, da de sa: Gi oss en konge til å dømme oss!

Og Herren sa til Samuel: Lyd folkets røst i alt hva de sier til deg! For ikke deg har de forkastet, men meg har de forkastet, så jeg ikke skal regjere over dem. 1. Sam. 8, 4-10.

Menneskene er lik seg selv i alle dager. De ville ha en konge over seg, fordi alle de andre folkene hadde en konge. Det var et kors å være anderledes enn alle de andre. De fikk en konge, men det var ikke med Guds gode og velbehagelige vilje.

Gud utvalgte for dem en mann etter deres eget hjertes syn på kongeverdighet, for Saul var en ung og vakker mann, det var ingen mann blant Israels barn vakrere enn han, fra skulderen og oppover var han høyere enn alt folket. 1. Sam. 9, 2.

Men vi vet, hvordan det gikk Saul, han falt når det gjaldt å stå. Israel hadde egget Herren ved å ville ha en konge, og han utvalgte for dem en lik dem selv. De ble beskjemmet med ham i det lange løp.

Slik utvelger Gud en Farao for å vise sin makt på ham, en Judas for å illustrere og fullbyrde menneskets falskhet osv. Alt skjer for at Gud til syvende og sist skal bli forherliget.

Ifølge Guds vise råd ligger arven i lyset. Den ligger i dommen. Derfor blir også Guds arv, hans utvalgte eiendomsfolk, dannet og beskikket til tjenestegjeringen i dommen.

Verket priser sin mester

For at vi skulle være hans herlighet til pris, vi som forut hadde håpet på Kristus. V. 12.

En kunstner æres ved sitt arbeide. Jo finere arbeidet er utført, desto dyktigere er kunstneren. En synder frelst av nåde, fylt med Guds Ånd og dannet etter sin mesters bilde, er et kunstverk uten sidestykke. Jo mer av Guds natur og Kristi dyder et menneske kommer i besittelse av, desto mer vil Gud æres ved det samme menneske. Guds hemmelighet, Guds visdom, den skjulte, har Gud fra evighet av forut bestemt til vår herlighet. 1. Kor. 2, 7. Guds mangfoldige visdom skal nå ved menigheten bli kunngjort for makter og myndigheter i himmelen, etter det forsett fra evige tider, som han fullførte i Kristus Jesus, vår Herre.

Vi er materialet, han kunstneren. Vår vilje er motstanden i emnet. Er egenviljen sterkere enn Guds vilje, går det oss som leiren i pottemakerens hånd, den brister og må gjøres til et annet kar. Derfor, jo hurtigere vi lærer å si: Ikke som jeg vil, men som du vil, desto hurtigere vil vi dannes etter hans bilde og til hans pris, som skapte oss.

Mot håp med håp

Apostelen sier: *Vi som forut hadde håpet på Kristus*. Mon vi ikke fremdeles håper på ham? Jo, vi håper fremdeles på ham. Men det er utløsning i håpet under likedannelsen til hans bilde, ettersom Kristi død blir virksom og man oppnår den i håpet ettertraktede Kristi rettferdighet. Håpet gjør ikke til skamme under vandringen, like så lite som håpets endelige oppfyllelse gjør oss til skamme på den dag vi skal bli ham lik og se ham som han er. Under vandringen finner håpet utløsning i troen. Når troen kommer, kan vi si at håpet ikke har gjort til skamme. Dog er troen i denne hytte i seg selv et håp, som med full visshet forventer den herlighet legemliggjort, som man allerede har i ånden. Nå er livet skjult, men det skal en gang bli åpenbart for alle.

Abraham trodde «Mot håp» «Med håp», at han skulle bli mange folks far. Rom. 4, 18. «Med håp» - håper man ved et løfte, men da løftet kom og ble oss gitt ved utløsningen og forløsningen i Kristi blod, da forsvant «med håp», og ble erstattet av «Kristus i eder, herlighetens håp.»

Ved Kristi blod uttømmes vår sjel i døden. Derved frigjøres menneskeånden fra kjødet og blir gjort levende av den annen Adam. Man får derved full hvile i ånden og når frem til det håp, hvortil man håpet «med håp». For ved troen venter vi i ånden på det som rettferdigheten gir oss håp om, Gal. 5, 5. Det første håp gjør oss delaktig i Kristi verk «for oss», det siste i Kristi verk «i oss». For hva er gjort for oss vil alltid ved Åndens drift og troens lydighet bli gjort i oss. Når rettferdighet av tro er oppnådd, venter vi fremdeles i ånden på det som denne rettferdighet gir håp om. Jo mer - ved tro - oppnådd rettferdighet, desto større og herligere håp, men håpet gjør ikke til skamme.

Innseglet

I ham har også I, da I hadde hørt sannhetens ord, evangeliet om eders frelse - i ham har I og, da I var komne til troen, fått til innsegl Den Hellige Ånd, som var oss lovet, han som er pantet på vår arv til eiendomsfolkets forløsning, hans herlighet til pris. V. 13 og 14.

Evangeliet hvorved vi blir frelst består av sannhets ord. Ordet var i begynnelsen hos Gud, men det ble kjød og tok bolig iblant oss. Ordet er fremdeles hos Gud, den ugudelige har ingen del i det. Så blir det prediket Guds ord. Sannhetens Ånd bringer derved det ord som er hos Gud, inn i våre hjerter. Om vi lyder dette hans ord, blir det også kjød i oss - og hans ord blir i oss. Med Ordet følger Åndens innsegl, for Ordet og Ånden kan ikke skilles ad. Når troens ord får virke lydighet, vil dets skapende makt influere på hele vårt liv og sette det i rett skikk etter Guds planer. Ordet er alene, inntil det blir forenet med troen i våre hjerter. Herved fremkommer hjertets trolovelse med vår sjels brudgom. Vi blir kjød av hans kjød og ben av hans ben. Så snart Ordet forenes med troen i vårt hjerte, renser Kristi blod oss fra den nedarvede synd innen legemet. Ordet er plantet ved Den Hellige Ånd i våre hjerter, og denne Ånd forlater oss ikke, så lenge sannhetens ord forblir i oss. Disse to kan ikke skilles, dette er innseglet. Med Ordet følger alle forjettelser og all arv i lyset. Da vi nå ved troen er forbundet til Ordet, blir vi Ordets medarvinger i den grad vi har mottatt hans ord og latt det virke i oss. Gud forlater oss ikke farløse, sannhetens Ånd blir hos oss evindeligg. Men Sannhetens Ånd står igjen i forbindelse med

Ordet, den skal ta av hans og forkynne oss. Likesom nå alle ting er blitt til ved det samme ord, og ikke en eneste ting er blitt til uten det, så blir også vi dannet til nye skapninger ved det samme Ord, som er Jesus Kristus. Vi får Guds natur. 2. Pet. 1, 4. Som sådanne blir vi hans herlighet til pris.

Visdoms og åpenbarings ånd

Derfor, etter at jeg har hørt om eders tro på den Herre Jesus og om eders kjærlighet til alle de hellige, holder jeg ikke opp med å takke for eder, når jeg kommer eder ihu i mine bønner, at vår Herre Jesu Kristi Gud, Herlighetens Fader, måtte gi eder visdoms og åpenbarings Ånd til kunnskap om seg. V. 15-17.

Hva er så visdoms og åpenbarings Ånd, den efeserne manglet tross tro, tross kjærlighet til alle de hellige og tross de til innsegl hadde fått Den Hellige Ånd?

Når Guds kjærlighet, som ved Den Hellige Ånd er utøst i våre hjerter, har fått virke så megen gjenkjærlighet til Gud at vi begynner å spørre etter hans vilje og veier, da begynner vi å øyne de første bud i visdommen. For derpå kjenner vi at vi elsker Gud, når vi holder hans bud.

Guds Ånd bringer med seg til vårt hjerte en usigelig glede. Denne glede skulle være vår styrke til å overvinne vanskeligheter. Men nå begår man ofte den hårreisende feil å glede seg i gleden for gledens skyld. Det var i Herren man alltid skulle glede seg og ikke i gleden. Gleden blir borte, fordi den har sitt utspring fra Herren og ikke fra seg selv. Ånden henviser til Herren, for den tar av det som tilhører ham og meddeler oss. Dersom den ikke får meddeler oss av hans kunnskap og hans visdom, vil den omsider utslukkes, for den taler ikke av seg selv.

Ånden må få meddeler oss av Herrens kunnskap, om det av vårt liv skal strømme levende vann. Lydighet mot troen bringer kunnskap om Gud. Troens lydighet gjør at vi kommer nær til ved Kristi blod. Lydighet rensar, og de rene av hjertet skal se Gud. Den som har mine bud og holder dem, han er den som elsker meg, men den som elsker meg skal elskes av min Far, og jeg skal elske ham og åpenbare meg for ham. Joh. 14, 21.

Her ser vi tydelig hvem det er som får Åndens åpenbarelses, og hvem det er som blir elsket. Motvilje mot Guds befalinger fjerner, men villighet og lydighet drar nær til. Man trenger å være nær for å høre. Hvor elskelig er den sjel som hører. Han kan nære mange med seg. Den som har ører å høre med, han hører hva Ånden sier til menigheten. Når du hører, da gleder Ånden seg, Jesus gleder seg, Faderen gleder seg, og de hellige gleder seg. Du er som et alltid dekket bord, hvor ethvert ærlig hjerte kan ete seg mett av Guds godhet og sannhet. Den som har, skal gis enda mer, for jo fler du føder, desto mer krever du, og Gud skal alltid fylle all vår trang etter sin rikdom i herlighet.

Her lever vi i frihetens fullkomne lov ved en alltid rinnende kilde.

Salig er den mann som har sin lyst i Herrens lov og grunder på hans lov dag og natt. Sal. 1, 2. Dette kan man ikke gjøre uten å innrette livet deretter. Slike mennesker må få åpenbarelses. Gud

kan ikke holde tilbake for dem hva de søker. Disse elskelige, blomstrende trær, som gir frukt i sin tid, skal ha lykke til alt hva de foretar seg.

Idet man grunder på hans lov, vil man finne både rett og urett. Men rettens forrett fremfor uretten vil i Herrens lov være så sterkt fremhevet, at man tvinges til å elske rett og hate urett, likesom vår elskede Herre Jesus Kristus gjorde det og ble salvet med gledens olje fremfor sine medbrødre. Denne gledens olje vil også komme på vårt hode, når vi får lykke til alt hva vi foretar oss. Kjærligheten til Gud økes på denne måte og vi blir mer nøyaktig med å holde hans bud. Faderens og Sønnens kjærlighet økes enda mer, og de kommer til oss med nye skatter gravet frem fra de mest lønnlige steder, under de mest tilhyllede dekker.

Dersom vi ved Ånden renser oss i blodet, og dersom vi spørre etter visdommen og roper etter innsikten, vil vi snart få ete av dens frukter. «Salig er det menneske som har funnet visdom, og det menneske, som vinner forstand, for vinning av den er bedre enn vinning av sølv, og utbyttet av den bedre enn gull.

Den er dyrebare enn perler, og alle dine klenodier kunne ikke lignede med den.

Langt liv er i dens høyre hånd, rikdom og ære i dens venstre.

Dens veier er liflige veier, og alle dens stier er fred.» Ord. 3, 13-17.

Forlat svermen og gå til ham utenfor leiren, der vil du få høre ham som taler fra himmelen. Legg dine føtter i dens lenker og din hals i dens halsjern.

Sett din skulder under den og bær den, og vær ikke uvillig over dens bånd! Hold deg til den av hele din sjel, og hold fast på dens veier av all din makt! Spor den opp og søk den, og den skal la seg kjenne av deg, og når du har fått den i din makt, så la den ikke fare!

For på det siste skal du finne hvile hos den, og den skal omskape seg for deg til glede.

Dens lenker skal være deg til et sterkt vern, og dens halsjern til en herlig prydelse, for det er gullsmykker på den, og dens bånd er vevet av purpurblått. Som et herlig kledebon skal du ikle deg den og sette den på deg som en gledeskrone. Zir. 6.

Visdommen er ikke på mote i våre dager. Selv blant kristne er den lite kjent. Om jeg dog bare kunne få bragt noen til ettertanke, noen til å elske den, så var meget vunnet.

En klasse uoppmerksomme elever kan til en tid ha en god lærer, men vil de ingenting lære, blir læreren dem til ingen nytte. Likedan kan man ha fått Guds Ånd, den ypperlige lærer til rettferdighet, uten derfor å høre og adlyde. Herrens Ånd tretter ikke med menneskene evindeligh, den trekker seg tilbake og åpenbarer seg for den som er det mer verd.

Det er i visdommen en ånd som er forstandig, hellig, ene i sitt slag, mangfoldig, fin, lettbevegelig, klar, ren, lys, ukrenkelig, elskende det gode, skarp, uhemmet virkende, velgjørende,

menneskekjærlig, fast, sikker, ubekymret, som makter alt, tilser alt og trenger gjennom alle de forstandige, rene, fineste ånder. Visd. 7.

Velsignede visdom. Kristus er Guds visdom, hans skapende og alt beherskende makt. Den som finner råd i hans råd og søker lys i hans lys vil snart herske over sine fiender.

Har du av hele ditt hjerte vendt deg mot Ånden for å ransake i den? Hvis ikke, da begynn nå. Mer enn du noensinne kunne forestille deg, og mer enn du hadde forstand å bede om skal gis deg. Et godt og knuget mål skal du få. Herlige lodd gitt et menneskebarn.

Åndens dåp og Åndens innhold er vidt forskjellige ting. Dens innhold øker ditt menneskeverd, så du kan avansere fra å være verd en til å være mer verd enn ti tusener, som David var det blant Israels barn.

Du trenger inn i Åndens mening ved å lyde og tro. Ånden selv er en graver, for den ransaker dybdene i Gud. Begynner du å grunde i Den Hellige Ånd, vil den snart føre deg inn i Kristi hemmeligheter og fortelle deg ting du aldri har hørt fra noen prekestol eller plattform.

Ved den innsikt Ånden gir, vil du snart bli en fremmed og utlending for din mors barn. De skal tale om deg og frykte deg som en som forstyrrer det bestående, endog du er deg selv bevisst, at du vil deres sanne gavn. Alt dette kommer av at du er kommet i besittelse av det skapende liv som setter alt i rette skikk.

Man kolliderer med skikkene og personlighetene, som mer er hva de er for sin begavelses skyld enn for den visdom og kraft som omstyrter festningsverker og setter alt i orden på sin egen måte.

Store fyrster i spissen for store riker er gang på gang styrtet i grus, fordi de avslo å eie Gud i kunnskap. Folkeferd er kommet i den ytterste nød, fordi de forlot seg mer på de personer som kom med vitenskapen enn på den Gud som skjenker en fattig mann så megen visdom, at han kan redde en hel stad.

Vitenskapen har de synlige ting for øye og gransker materien på menneskelig vis. Visdommen som har skapt hva vitenskapen gransker, kjenner både tingene selv og de som gransker dem. Derfor kan Gud ved sin visdom gripe denne verdens vise i sin dårskap.

Visdommens styrke

Om du griper visdommen, vil du snart være et produkt av dens behandling. Ditt liv og vesen vil være som Guds lov, hvis blotte nærvær binder de vanhellige og hensetter dem i den trelldom de rettelig hører hjemme. Kjødet føler seg bedømt i visdommens nærvær, og alle dets kunstgrep unngår ikke visdommens gjennomtrengende blikk. Av samme grunn kaller de visdommen for trelldom og dårskapen for frihet, for i dårskapen kan kjødet være herre uten følelse av visdommens tvangstrøye.

Josef ble solgt til Egypten som trell. De plaget hans føtter med lenker, hans sjel kom i jern. Salm. 105, 18.

Guds visdom behandlet Josef og gjorde ham skikken til et stort kall. Visstnok var det mennesker som plaget hans føtter med lenker og hans sjel med jern, men det ble gjort forat han skulle være prøvet i dette, når han en gang siden i livet skulle sette andre i lenker og jern.

De plaget Josef inntil den tid, da Guds ord inntraff, da Herrens ord beviste hans uskyld.

Da sendte kongen bud og lot ham løs, herskeren over folkeslag ga ham fri.

Han satte ham til herre over sitt hus og til hersker over alt sitt gods, forat han skulle binde hans fyrster etter sin vilje og lære hans eldste visdom.

Faraο hadde fyrster under seg. Disse hadde han vondt for å klare, for hans eldste manglet den visdom som skulle gi Faraο så gode råd, at han kunne målbinde sine underordnede fyrster. Men nå hadde han funnet en mann i Josef, som maktet å binde Faraos fyrster etter sin vilje, og som hadde forstand nok til å lære hans eldste visdom.

Visdommen virker akkurat på samme måte i den nye pakt. Apostelen Paulus sier: *For våre stridsvåpen er ikke kjødelige, men mektige for Gud til å omstyrte festningsverker.* 2. Kor. 10, 3.

De fleste religiøse forsamlinger i våre dager styres av mindre åndelige personer. De må derfor beskytte sin egen verdighet ved festningsverker og høye tankebygninger. Om da noen ved Guds visdom og Guds kraft omstyrter disse festningsverker og river ned disse tankebygninger, så blir han bedt om å forlate deres forsamling. Det er deres eneste redning. Derfor sier også Jesus: *I skulle utelukkes av synagogene.*

Dog, Paulus omstyrtet tankebygninger og enhver høyde som reiste seg mot kunnskapen om Gud, og han tok enhver tanke tilfange under lydigheten mot Kristus, v. 5.

Han utøvet ved visdommen den samme makt som Josef mot Faraos fyrster. Men ikke enhver synagogeforstander og ikke enhver menighetens eldste vil legge sin nakke under dens halsjern. Derfor ut med visdommen og ut med de personer som forkynner den - utenfor leiren med dem. Ja, la oss gå til ham utenfor leiren, for vi har ikke her en blivende stad, men søker den tilkommende. La oss bære hans vanære, Hebr. 13, 13. Jesus led utenfor porten, og dog var han Guds visdom og herlighetens herre. Visdommen må enten selv herske eller også bli forkastet. Er du en av visdommens barn, vil også du enten bli godtatt eller forkastet. Blir du godtatt, vil du omdanne dem som godtar deg, etter den visdom du selv er i besittelse av. Men blir du utkastet, fortsetter dårskapen innenfor festningsverkene og tankebygningene inntil den dag, da alt skal blottes for Kristi åsyn.

Hjertets opplyste øyne

Og gi eders hjerte opplyste øyne. V. 18.

Når hjertet er hengitt til å forstå, begynner øynene å åpne seg for de indre verdier. Den arv som venter oss ligger der omstrålet av Guds lys og Guds kunnskap. Formørkede øyne ser intet av dette og kan derfor heller ikke glede seg i det.

Menighetens engel i Laodikea ble rådet til å salve sine øyne med øyensalve for å kunne se. Åp. 3, 18.

Når øynene blir salvet, blir de også opplyst, men øynene alene ville intet kunne utrette om de ikke sto til bruk for hjertet, derfor heter det *«hjertets opplyste øyne»*.

Nå vil noen spørre: hvem har opplyste øyne? Hva er kjennetegnet?

Den som har et åpent og våkent blikk for den enkeltes så vel som for menighetens tarv. Den som med overlegg anvender sin tid på beste måte for å gjøre mest mulig ut av sitt liv. Den som holder øye med de gjenstridige og møter dem på halv vei, før de får utviklet seg i all sin ondskap. Den som ser den fattige i ånden og hjelper ham midt iblant de rike, som ikke har behov for din hjelp. Den som har et øye med den fattige på gods, og som hjelper ham der hvor han søker å skjule sin nød. Den som skiller seg av med dem som følger etter for brødets skyld. Den som sørger for at beundrere av verdslig storhet lider tap på det i menigheten, men at de nøysomme og gudfryktige vinner frem til eksempler verd å etterfølge. Den som legger bisset i munnen på de prekesyke og fører frem de tilbakeholdne. Den som ribber de pyntesyke og våker over at den tekkelige ikke brammer av sin tekkelighet. Den som skiller seg av med sine beundrere etter kjødet og hater gaver.

Den som prediker gavmildhet for de havesyke og nøysomhet for de som ødsler. Den som er snublesten for den oppblåste og som fanger intriger i ånden med visdommens utspente nett.

Den som skuffer kjødelige forventninger. Den som møter smiger med kaldt vann og ren kjærlighet med gjenkjærlighet. Den som ikke lover mer enn han holder og som holder nøye regnskap med den som har løfter på seg. Når du betaler din gjeld, og påser at de du har med å gjøre går hen og gjør likeså. Når du kjenner skamflekken ved kjærlighetsmåltidene. Judas 12. Når de du har med å gjøre har følelsen av at du har øye med dem.

Den som gjør alt dette, om han kan det sies at han har opplyste øyne. Ved hjertets opplyste øyne føler man og lider, for ikke engang det halve av det som sees kan rettes på så hjertet kunne leges. De vanhellige skjelver under opplyste øyne, og dåren foretrekker å tie.

Intet under da, at på den dag Kristus åpenbares skal de ugudelige rope til fjellene og klippene å falle over seg og skjule seg for hans åsyn som sitter på tronen og for Lammets vrede. Der finnes ikke det minste smutthull, hvor hans opplyste øyne ikke finner dem. Hans ransakende blikk gjennomskuer alt og alle.

Den hvis øyne er salvet og opplyst har fått meget i arv av sin himmelske Far.

Det er imidlertid ikke bare under tjeneste utover, men innen menigheten har man bruk for opplyste øyne. Også når man skuer inn i frihetens fullkomne lov, inn i de tilkommende ting og inn i Kristi fullbragte verk.

Forstå håpet

Gi eders hjerte opplyste øyne, så I kan forstå hvilket håp det er han har kalt eder til. V. 18.

Å ha håp er en ting, å forstå håpet noe annet. Ved visdoms og åpenbarings Ånd i forbindelse med hjertets opplyste øyne, vil vi forstå håpet. Håpet blir levende, fordi det omfatter noe levende. Herlighetene og rettighetene blir belyst av Guds lys, de opplyste øyne beskuer det og hjertet tror og håper på det.

Kristus i eder, håpet om herlighet. Kol. 1, 27. Det er ikke så mange forskjellige håp, som det er forskjellige meninger. Nei, vi er kalt til ett håp i vårt kall. Ef. 4. 4.

Enhver hvis øyne blir opplyst kommer til det samme håp, hver i sitt kall, for det er kun et eneste håp, fordi det kun er en eneste frelser, en Herre, en tro, en dåp, en Gud og alles Far.

Forstå arvens herlighet

Hvor rik på herlighet hans arv er iblant de hellige. V. 18.

Håpet tilegner seg arven. Hjertets opplyste øyne hviler på den, vi beundrer dens storhet, og i troen omfatter vi den med vår forstand.

Mennesket er det ypperste av alt hva Gud har skapt. Alle ting er skapt for dets skyld. Sorgen er stor når en av våre kjære rykkes bort. I det evige liv skal vi ikke mer skilles, vi får hverandre til evig arv og eie.

Jesus hadde sin lyst i menneskenes barn, og for deres skyld forlot han sin herlighet. Hans lyst er nå blitt vår lyst, derfor elsker vi hverandre, og derfor søker vi å vinne mennesker. Det er naturlig når Gud gjør oss til menneskefiskere, for i broderkjærligheten strekker kjærligheten seg utover til alle.

Jesus gleder seg ikke i sølv, gull og kostbare stener. Han gleder seg i sine nye skapninger, de intelligente vesener fulle av visdom og Guds kunnskap. Han arver oss, likesom vi arver ham og alle ting med ham. Tenk å få være evig sammen med hverandre hos Jesus Kristus, hvilket samfunn i ånden med hverandre og med Faderen og Sønnen! De første ting er veket bort, døden er ikke mer. Kun omsorg for hverandre, alle søker andres vel. Tenk å arve en herskares mangfoldighet, som alle vil mitt vel, vesener som lever og rører seg i kjærlighetens lover, den kjærlighet som aldri faller bort og som ikke søker sitt eget. Ingen sier seg selv å eie noe. Alle andre er vår arv, fulle av herlighet, en arv man verner om og beskytter i all evighet. Ingen blir syk eller dør, alle har et evig liv. Maner ikke denne vår arvs herlighet oss til å gi slipp på all egoisme allerede i dette liv, så vi allerede nå i våre brødres øyne kan være deres herlige arv?

Forstå Guds kraft, som han viste på Kristus, da han oppvakte ham fra de døde

Hvor overvettes stor hans makt er for oss som tror, etter virksomheten av hans veldige kraft, som han viste på Kristus, da han oppvakte ham fra de døde og satte ham ved sin høyre hånd i himmelen, over enhver makt og myndighet og velde og herredom og ethvert navn som nevnes ikke bare i denne verden, men også i den tilkommende, og han la alt under hans føtter og ga ham som hode for menigheten, som er hans legeme, fylt av ham, som fyller alt i alle. V. 19-23.

Gud vil, at vi med forståelse skal ha øynene åpne for hvor overvettes stor hans makt er for oss som tror.

Den veldige kraft Gud utviste på Kristus, da han oppvakte ham fra de døde, kan kun forstås etter virksomheten av hans oppstandelseskraft i oss selv. Vi vet hvor meget vi må lide, døye og avskjæres fra etter kjødet for å nå frem til oppstandelselivet.

Det var ved sin krafts arm Faderen utførte dette veldige verk med Kristus, derfor har han også satt ham som sin ære og stolthet, ved sin høyre hånd.

Ved Kristi oppstandelse er Faderen blitt seierherre over menneskets mektige egenvilje. I sin egenvilje erklærer den ene nasjon den andre krig. Tusener må lide og dø for denne egenvilje. Hvilken kraft da å ha beseiret den. Hvilke skrik, tårer og bønner forårsaket det ikke Jesus Kristus, når han kjempende ba: *«Er det mulig, så ta denne kalk fra meg, dog ikke som jeg vil, men som du vil.»* Nå forenes vi i hans kjøds legeme ved den samme egenviljes undergang for Guds vilje, eller som det heter: ved døden.

Da nå all makt, myndighet, velde og herredom i denne verden har sin kraft i egenviljen, så er Jesus satt over disse makter, fordi han avsto fra den. Da sa jeg: *Se, jeg kommer - i bokrullen er det skrevet om meg - for å gjøre, o Gud, din vilje. Hebr. 10. 7. Han tar det første bort for å innsette det annet.*

Det er ikke en lett sak for Gud å ta bort egenviljen hos mennesket og innsette Guds vilje i dens sted. Forskjellen i kraft på disse viljer er som Guds kraft motsatt menneskets. Når nå dette omskifte av viljer skal skje etter frihetens lover, kan vi forstå hvilke frivillige ofre som må ytes fra vår side, og hvor mange underlige tilskikkelser Gud må sende i vår vei, og hvor stor langmodighet han må utvise.

Nå har Gud satt Jesus Kristus ikke alene over ethvert navn som nevnes i denne verden, men også i den tilkommende. Det kunne han gjøre, fordi ikke noe annet navn har utholdt en så stor prøve og bevist så stor troskap.

Ingen annen kunne utføre dette verk, for mennesket var tatt til fange av Satan og hadde ikke krefter til å befri seg fra ham igjen.

Skapningens Herre og Mester måtte selv komme ned og binde den sterke for deretter å kaste ham ut med alle hans redskaper.

Kristi oppstandelse var løsenet for menighetens oppstandelse, for dens skyld ga han sitt liv. Men nå er naturen til for menneskets skyld, og er mennesket delaktig i oppstandelsen, da er naturen det i like måte.

Derfor sier apostelen: *For skapningen lenges og stunder etter Guds barns åpenbarelse. Skapningen ble jo lagt under forgjengelighet - ikke godvillig, men etter hans vilje som la den derunder - i håp om at også skapningen skal bli frigjort fra forgjengelighetens trelldom til Guds barns herlighets frihet.*

For vi vet, at hele skapningen tilsammen sukker og er tilsammen i smerte inntil nå.

Ja ikke bare den, men også vi, som dog har Åndens førstegrøde, også vi sukker med oss selv, idet vi stunder etter vårt barnekår, nemlig vårt legemes forløsning. Rom. 8, 19-23.

Vi forstår herav, at vårt legeme, som er av jord - jordisk, må deler skjebne med den øvrige natur. Også vi stunder etter den dag, da dette forkrenkelige skal iføres uforkrenkelighet og dette dødelige iføres udødelighet. Vi lenges etter å få barnekår hos Gud. Nå er vi i utlendighet borte fra Herren, så lenge vi er tilhuse i legemet. Men ved forvandlingen skal vi bli ham lik, for vi skal få se ham som han er.

Når nå Gud ved Kristi oppstandelse ga oss og dermed naturen håp om herlighet, så ligger deri at den makt som bandt oss og naturen fast til forkrenkeligheten ved den enes oppstandelse, er beseiret og knust. Hvis ikke så var, ville vårt håp være forgjeves. Slangens hode er nå knust, fyrstedømmer og makter er beseiret. Derfor har Gud satt Jesus Kristus over enhver makt og myndighet - ved sin høyre hånd, for derved å vise at han er rede til å bruke ham til enda mer enn hittil.

Alt dette har han gjort for oss. O, herlige lodd i deg, vår elskede Herre Jesus Kristus, du bærer navnet «Mester» med ære.

2. KAPITEL

Død og gjort levende

Også eder har han gjort levende, I som var døde ved eders overtredelser og synder, i hvilke I for dum vandret etter denne verdens løp, etter høvdingen over hærmakten i luften, den ånd som nå er virksom i vantroens barn. V. 1 og 2.

Loven sier: Du skal ikke lyve. Når man da for å spare seg selv sier en usannhet, leder man dommen bort fra seg selv til noen annen eller noe annet. Det var jo dommen som skulle ha virket på meg for deretter å ha vendt om til rettferdighet, men nå leder man dommen vekk ved en løgn, hvilket vil si det samme som at man ved en løgn avleder sin egen frelse.

Loven sier: Du skal ikke stjele. Den som stjeler gjør det for å spare seg selv. Han slipper derved å arbeide, han kan leve på andres virke og nyte annen manns lønn.

Alt dette er synd og fører til død. Samvittigheten slapper av og til slutt hører man ikke Åndens overbevisning om synd, man er død i overtredelser og synder. Begjærligheten unnfanger og føder synd videre fremover, og samvittigheten drives ennå lenger bort. Man trenger dypere inn i døden.

Denne død er oppholdsstedet for alle ugudelige. Døden skal en dag kastes i ildsjøen. Åp. 20, 14, og da vil alle de som befinner seg i den følge med.

Det er derfor umaken verd nå ved Kristi evangelium å komme seg ut fra døden, ut fra Satans makt. Gud har makt til å overføre oss i sin elskelige Sønns rike, fra døden til livet, fra Satans makt til Gud.

Døden er det sted hvor mørket råder, hvor Satan har makt, hvor hærmaktene i luften er virksom i vantroens barn.

Man skulle ikke tro det var så galt som det virkelig er. Et fryktelig oppholdssted, hvorfra ennå ingen har kunnet redde seg uten ved Kristi evangelium.

Alt Guds verk er dobbelt, både frelse og fortapelse.

Enhver som lever etter sitt kjøds lyster og enhver som gjør kjødets og tankenes vilje, befinner seg i døden. Kjødets attrå er død d. v. s., det begjærer full tilfredsstillelse for sine lyster uten å være plaget av samvittighetsskrupler.

Men Gud som er rik på miskunn, har for sin store kjærlighets skyld hvormed han elsket oss gjort oss levende med Kristus, enda vi var døde ved våre overtredelser - av nåde er I frelst. V. 4 og 5.

Oppholdet i døden under Satans makt og Guds fordømmelse var elendig. Når mennesket likevel taler om å ha moro der, så skjer denne moro på bekostning av det Guds bilde som enda ikke måtte være helt ødelagt av døden. Men hvor døden har herjet, er det slutt på alt som heter moro.

Kristus trengte inn i døden og gjorde den til intet som hadde dødens velde, det er djevelen, og han utfridde alle dem som av frykt for døden var i trelldom all sin livstid. Hebr. 2, 14 og 15.

Ved sitt kjød gjorde Kristus dette mesterstykke ved selvfornektelse, for det var kvinnens sæd som skulle knuse slangens hode. D. v. s. at det var mennesket som skulle beseire Satan, - dog ved Guds kraft og veiledning.

Det store rike «døden» er nå ved Kristi verk under dom og fordømmelse. Enhver overbevises om synd, rettferdighet og dom. Ånden trenger inn i restauranter og på dansesaler. Den har et ord med i kortspillaget og drikkemoroen. Ingen formår å stenge den ute, for Kristus som har dødens og dødsrikets nøkler, har sendt ham. Når fornøyelsen er slutt, holder den fasteprekener og taler kraftigere enn noen prest kunne gjøre det. Den tukter mennesket og anviser en bedre vei.

Om noen hører etter, vil Gud ved sin Ånd føre oss ut av døden. *Han oppvekker oss med ham og setter oss med ham i himmelen i Kristus, for at han i de kommende tider kunne vise sin nådes overvettets rikdom i godhet mot oss i Kristus Jesus. V. 6 og 7.*

Guds godhet mot oss i de kommende tider

I døden sover man dødens tunge søvn, derfor må Gud vekke oss opp med ham. Tenk å bli vekket opp med ham som vår sjel elsker. Hvilken herlig oppvåknen, vi som ikke kjente til annet enn Satans makt og tyranni. Nå vekkes vi opp med ham, og han setter oss med seg selv i himmelen. Ja, det var noe annet enn å være satt i døden med Satan. Lovet være Gud for en så grundig frelse.

Likesom vi av Satan og verden ble tyrannisert, og det ble verre og verre med oss, så vil nå Gud til motsetning vise sin nådes overvettets rikdom i godhet mot oss i de tider som kommer. Jeg har alt begynt å få smake av denne godhet som vil fortsette evigheten lang. Antar du også har fått en prøve på denne hans overvettets godhet. Godt og miskunnhet skal efterjage oss alle våre livs dager.

Jeg vil gå frem for ditt åsyn, og bakker vil jeg jevne, dører av kobber vil jeg sønderbryte, og bommer av jern vil jeg sønderhugge.

Og jeg vil gi deg skatter, som er skjult i mørket, og klenodier som er gjemt på lønnlige steder, for at du må erkjenne, at jeg er Herren som kalte deg ved navn, Israel Gud. Es. 45, 2 og 3.

Om du, etter å være overgått fra døden til livet, fra Satans makt til Gud, blir ført inn i belgmørke, så frykt ikke. Han som skaper både lys og mørke sier: Herren har sagt han vil bo i mulmet, 1. Kong. 8, 12. Men han bor også i et så sterkt lys at ingen kan komme nær til ham.

Når Gud fører deg inn i mørket, så har han en hensikt med det. Han har nemlig et helt skattkammer av herlige skatter for deg i sitt mørke. Men sier du, i mørket kan jeg ikke finne frem til disse velsignede skatter. Jo, Mika sier: *Når jeg sitter i mørket, er Herren lys for meg. Mika 7, 8.*

Han vil føre deg bort på lønnlige steder, for at du derfra kan hente de herligste klenodier. Dine veier vil være en gåte for menneskene, men fruktbare stier vil du etterlate deg, hvor du farer frem, og dine føtter vil dryppe av fedme.

For av nåde er I frelste, ved tro og det ikke av eder, det er en Guds gave, ikke av gjerninger, for at ikke noen skal rose seg. V. 8 og 9.

Satan med sine fyrstedømmer og makter var borgen for at vi ikke ved eget strev skulle redde oss ut fra hans makt og hans rike. En større og kraftigere person måtte befri oss. Det eneste vi kunne gjøre var å motta tilbudet om befrielse. Hvilken kraftig person denne Jesus fra Nasaret må være, når han kan ferdes midt inne i det rike som tilhører Satan og bortføre fanger for alles øyne. Vi forstår det er av blotte nåde, for våre gjerninger ville like så lite ha kunnet befri oss, som en myggs anstrengelser i edderkoppens vev. Vi skal ikke ha noe å rose oss av. En liten ros vil bare være tilnærmelser til Satan. Gud gir ikke noen sin ære. Om vi tilkom ære, da er Gud så sanndru

at han ga oss hva vi tilkom, men nå tilkommer vi ingen ære, derfor vil hans sannhetskjærlighet sørge for at vi ingen får. Ikke den som ærer seg selv holder prøve, men den hvem Gud ærer. Dette tilfelle inntreffer, når vi i all vår gjøren og laten ærer Gud, da vil han ære oss. Men det var ikke en ære vi hadde rett til, men en lønn for troskap innen nådens ramme.

Skapt til gode gjerninger

For vi er hans verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger, som Gud forut har lagt ferdige, at vi skulle vandre i dem. V. 10.

Gud sier til Moses: *Jeg er den, jeg er*. Han er far til alt som kalles barn både i himmelen og på jorden. Han er skaperen, og vi er hans verk. Han dannet oss av en leireklump og blåste livets ånde i vår nese, så vi ble til en levende sjel.

Hvor dypt vi kan hvile, når vi lar Gud være: *Jeg er*, og vi er, hva vi er, nemlig «*hans verk*». På den plass vil vi lett forstå meget av det man ikke noen gang vil komme til å forstå, når man setter seg opp som et bitte lite «*Jeg er*» ved siden av ham, som dannet oss.

Det er kun ved Satans virkninger mennesket kommer til det resultat at det er noe.

Ikke engang som frelst er vi noe, for Kristus er der vårt liv.

Gud har omhu for sitt verk, vi kan hvile ganske trygt. Ikke alene er vi hans verk i kjød og blod, men også hva vi skal utføre i livet har han forut beredt, og det beviser aller best, at vi er hans verk. I sitt verk har han nedlagt evner og krefter til å fortsette sitt verk i de forskjellige tidsaldre og blant de forskjellige folkeslag. Selv er han beskytter av både verket og de gjerninger som forut er lagt ferdig.

Apostlenes gjerninger var grunnleggende for hele kristenheten. De var forut beredt. Senere har Gud puttet inn hellige menn og kvinner iblant folkene. Det oppstod menn som Luther, som snudde opp ned på det bestående ved de gjerninger som forut var lagt ferdige. Jo mer disse hellige menn trengte inn i de forut bestemte gjerninger, desto kosteligere ble deres liv og virke i Guds øyne til menneskenes gavn.

Nå er det vår tur å vandre i hans gjerninger og i hans lys. Han kjenner tidsånden vi har å bekjempe. Han visste på forhånd om at vi skulle leve i en tid, da man velger seg lærere i hopetall, ettersom det klør dem i øret. En tid, da falske lærere lurer inn falske lærdommer som leder til fortapelse, 2. Pet. 2, 1, en tid da man lærer og lærer og aldri kan komme til sannhets erkjennelse, en tid da man har gudfryktighets skinn, men fornekte dens kraft.

Til imøtegåelse av all denne elendighet har Gud forut beredt våre gjerninger, og jo grundigere vi kan få blottet dårskapen i Guds lys, desto større hvile og desto mer fullkomment utfører vi det Gud la ferdig for oss.

Dommen begynner med Guds hus, 1. Pet. 4, 17. Derfor faller det i vår lodd først og fremst å kaste lys over de bånd, hvormed Satan binder Guds barn innen de religiøse forsamlinger. Disse

hans elskelige må løses i den grad og i det forhold de er skikket for å motta hjelp og forløsning. Men dessverre er mengden av dem allerede ødelagt ved vantro og dårlige ernæringsforhold. Hyrdene har gjennom årene voktet seg selv og ikke den Guds hjord de var satt til å vokte. Derfor sitter nå fårene der som forstenede og forherdede mumier, når de hører Guds Ord.

Det lyder i deres ører som dom, dom, dom. I denne dom skulle de ha beseiret alt som var underlagt dommen, men nå blir Ordet dem selv til dom, fordi de i rekke av år har sovet en tung søvn, som vanegjengere til kirkebenken.

Frihet, frihet og atter frihet er det skalkeskjul og den hyklerkåpe, hvorunder vår tids religiøse ledere søker å samle sine kyllinger. De lover frihet, skjønt de selv er vanartens treller. 2. Pet. 2, 19.

Visstnok finnes det også i vår tid hederlige unntagelser, men hvem av fårene har forstand på å la seg lede av unntagelsene? Når da disse til og med forkynner det forargerlige korsets ord, faller det mer i smak for det kjødelige menneske å vende seg dit, hvor man slipper lettere fra det.

Frihet utenfor Guds vilje og Guds bud er av en fader djevelen. Frihet utenfor Kristi lidelsessamfunn, lys og blodets rensning fører til fortapelse. Denne frihet gir kjødet rike anledninger.

Guds frihet ligger med alle sine ytterste begrensninger innen frihetens fullkomne lov. I denne frihet blir vi ikke glemsomme hørere, men gjerningens gjørere. I disse gjerninger er vi salige, Jak. 1, 25.

All annen frihet er frihet for kjødet og hensetter mennesket i syndens trelldom.

Utelukket fra Israels borgerrett

Kom derfor i hu, at I som fordem var hedninger i kjødet og ble kalt uomskårne av den såkalte omskjærelse på kjødet, den som gjøres med hånden, at I på den tid sto utenfor Kristus, utelukket fra Israels borgerrett og fremmede for paktene med deres løfte, uten håp og uten Gud i verden. V. 11 og 12.

Gud uttok fra først av Israel, for på dem som folk å vise, hvorledes han ønsket et folk skulle være, som levde etter hans vilje. Han ga dem Abraham til far, han skjenket dem patriarkene og en hel rekke av profeter, der som Guds hyrder med sin stav, rettet inn hans folk etter Guds vilje.

Men de var et gjenstridig folk. Det var ikke nok at de ble frelst ut av Egyptens trelldom og fikk drikke av klippen som fulgte dem, Kristus. Ei heller var det nok at Gud ga dem brød fra himmelen å ete, de ville ha kjøtt, og de ville tilbake til Egypten. De knurret i ørkenen og satte seg opp mot Moses. De var feige, når det gjaldt å tro Gud og innta Kanans land med sine kraftige innbyggere. Når de da til syvende og sist kom inn i landet, maktet de ikke helt å fordrive folkeslagene, som før bodde i landet. En levning av dem alle ble tilbake. Gud var deres konge, men det var ikke nok, for han var usynlig. De ville ha en konge over seg som alle andre hedningefolk. Tross Gud med

sterk og utstrakt arm hadde ført dem ut av Egyptens land og av trellehuset, og skjønt han hadde åpenbart sin vilje med dem i ørkenen i 40 år, så forkastet de nå sin konge for å bli lik hedningene.

Stefanus sier: Ham (Kristus) ville våre fedre ikke være lydige, men de støttet ham fra seg og vendte seg i sitt hjerte til Egypten, idet de sa til Aron:

Gjør oss guder som kan dra foran oss, for denne Moses, som førte oss ut av Egyptens land - vi vet ikke hva det er blitt av ham.

Og de gjorde en kalv i hine dager og bar frem offer til avgudsbildet, og de gledet seg over sine henders verk.

Mon Israels hus vel ga Herren slaktoffere og andre offere i 40 år i ørkenen?

Nei, I bar med eder Moloks telt og guden Remfans stjerne. I hårde halse og uomskårne på hjertet og ører. I står alltid Den Hellige Ånd imot, som eders fedre, således også I.

Hvem av profeterne forfulgte ikke eders fedre? og de drepte dem som forut forkynte at den rettfærdige skulle komme, han som I nå har forrådt og myrdet.

Da skrek de med høy røst og holdt for sine ører og stormet alle som en inn på ham, og de drev ham ut av byen og stenet ham. Ap. gj. 7.

Jesus sier om dem: Jerusalem! Jerusalem! du som slår ihjel profetene og stener dem som er sendt til deg, hvor ofte jeg ville samle dine barn, likesom en høne samler sine kyllinger under sine vinger. I ville ikke. Math. 23, 37.

Skjønt det nå var så elendig med dem, trodde de seg selv å være de «omskårne» fremfor disse «uomskårne» hedninger. Skjønt de ikke hadde holdt loven, så hadde de dog loven, fedrene og paktene å rose seg av.

De var et gjenstridig folk, og dog ville de ha æren for å være Abrahams barn. De roste seg av den lov de daglig overtrådte og av de fedre og profeter de hadde stenet. I denne sin innbilte verdighet, så de ned på hedningene som noen urene vesener.

Dog, Gud som har satt Abraham til mange folks far, han visste også utvei for efeserne og dermed enhver menighet av ethvert folkeslag. Derfor sier apostelen videre:

Men nå i Kristus, er I som fordum var langt borte, kommet nær til ved Kristi blod. V. 13.

Velsignede blod. Det baner vei for både jøder og hedninger. Tross loven, fedrene og paktene bar jødene på et syndelegeme likesom hedningene. Kjødets lyster dro avgårde med dem stikk imot loven. Derfor måtte Gud sende sin sønn og foreta en åndelig operasjon i kjødet og fordømme synden i dette. Derved ble jøde og hedning satt på like vilkår. Derfor har de også begge adgang til Faderen i den samme Ånd. Loven var gitt for overtredelsen skyld, når nå syndelegemet i kjød ble tilintetgjort, så forsvandt ganske naturlig loven for overtredelser av seg selv. Dermed forsvant også jødernes ære fremfor hedningene, for det var jo loven de roste seg av.

Han gjør de to til ett

For han er vår fred, han som gjorde de to til ett og nedrev gjerdets skillevegg, fiendskapet, idet han ved sitt kjød avskaffet den lov som kom med bud og forskrifter, for at han ved seg selv kunne skape de to til et nytt menneske, idet han gjorde fred, og forlike dem begge i et legeme med Gud ved korset, idet han på dette drepte fiendskapet. V. 14-16.

Legg merke til, at han *ved sitt kjød* avskaffet den lov som kom med bud og forskrifter. Hele hemmeligheten ligger i «ved sitt kjød». Dette kjød bar han på som menneske, og til dette hans kjød døpes og innvies vi ved Ånden, for vi er døpt med en Ånd til å være et legeme med ham.

I dette legeme foregår en dødsprosess - først i ham, så i oss. Egenviljen og dermed syndelegemet brytes ned i kjødet. Både for jøde og hedning brytes synden ned i Kristi legeme. Alt fiendskap får dødsstøtet ved syndelegemets tilintetgjørelse. I Kristi blod utsones all ondskap. Gjerdets skillevegg nedbrytes.

Når egenviljen, synden i kjødet, overvinnes og drepes ved Guds vilje, da kommer vi i intim harmoni med loven. Overtredelsene forsvinner av seg selv, for den kraft i hvilken vi gjorde overtredelser er borte. Derved er også den lov, som kom med bud og forskrifter borttatt, og vi er oss selv en lov.

Derfor, mine brødre, døde også I fra loven *ved Kristi legeme*. Rom. 7, 4.

Eder har han nå forlikt i *hans kjøds legeme* ved døden, Kol. 1, 22.

I legemet fullbyrdes Guds verk. Derfor må Guds verk bli fullbyrdet også i oss, mens vi ennå er i kjød og blod. Det er ikke bak død og grav vi skal seire, men nå i kjødet. Gud opprettet en pakt med Abraham i hans kjød. Det var en troens pakt. Nå har Gud opprettet en ny pakt med oss i Kristi legeme ved hans blod.

Denne hemmelighet om gjerdets skillevegg som ble nedbrutt ved Kristi kjød, fikk Paulus meddelt ved åpenbaring, og han sier selv at den er en stor innsikt i Kristi hemmeligheter, Ef. 3, 3 og 4.

Kristus åpenbart i kjød

«Stor er den gudfryktighetens hemmelighet: *Kristus åpenbart i kjød*.» 1. Tim. 3, 16.

For å komme synden tillivs i kjød måtte Kristus åpenbares i kjød. Kan du tro det? Eller tror du han var som en engel eller som Adam før fallet?

Såvidt jeg forstår var der i Adam før fallet ikke noe fiendskap å nedbryte, ei heller i englene. For øvrig tar han seg ikke av engler, men av Abrahams ætt. Hebr. 2, 16.

«Ettersom da barna har del i blod og kjød, fikk også han i like måte del deri, forat han ved døden kunne gjøre den til intet som hadde dødens velde, det er djevelen, og utfri alle dem, som av frykt for døden var i trelldom all sin livstid.» Hebr. 2, 14.

Ved syndefallet kom naturen under forbannelsen. Da vårt legeme tilhører naturen, kom også det under forbannelsen. Forbannet er hver den som henger på et tre. Synden og legemet kan ikke skilles ad, de er fast forbundet. Kun Kristi blod kan gjøre ende på synden i kjødet, men da korset virker overensstemmende med Guds vilje til døden, vil alltid lidelse etter kjødet ledsage Kristi døds virkninger i vårt dødelige kjød. Når Kristi død inntreffer, forsvinner dommen.

Allerede hos småbarn kan man se utallige beviser på at de har syndens rot og spire i seg. Denne nedarvede synd skal ikke herske i vårt dødelige kjød, så vi lyder dets lyster. Derimot skal vi hellige Kristus som herre i vårt hjerte og ved Den Hellige Ånds kraft gjøre Guds vilje. Det var et mesterverk Gud gjorde, da han sendte sin Sønn og fordømte synden i kjødet. Rom. 8, 3. Det var for syndens skyld han sendte ham. Det som var umulig for loven, blir nå mulig, for det er tilveiebragt en Kristi død i hvert eneste menneske. Kun må Gud ha vår vilje og vårt samtykke til at den får virke. Hvis ikke så var, ville det ikke være ifølge frihetens lov at Gud frelste oss.

Synden ligger på lur ved døren, men vi skal herske over den.

Ettersom nå barna har del i kjød og blod, fikk han i like måte del deri. Et legeme ble laget for ham, og i bokrullen var det skrevet om ham at han kom for å gjøre Guds vilje.

Jesus hadde som menneske en vilje. I Lukas 22, 42 heter det: *«Fader, om du vil, da la denne kalk gå meg forbi. Dog, skje ikke min vilje, men din.»*

Denne Jesu menneskelige vilje ble fornektet og korsfestet for den høyere og sterkere: Guds vilje.

Budene og forskriftene ble gitt for overtredelsen skyld, og overtredelsene fremkom ved egenviljen. Når nå Guds vilje alltid hadde fremgang hos Kristus, så var det jo til større ære for ham, når han hadde en egenvilje å bekjempe, enn om han ingen sådan hadde hatt. Dette burde de erindre, som tenker seg Kristus som Adam før fallet. Jo kraftigere en fiende er, desto større ære er det å overvinne ham. Dette persekar trådte Jesus alene og banet oss derved en ny og levende vei igjennom forhenget, sitt kjød. Hebr. 10, 20. Budene forsvinner med egenviljens død, og med Åndens drift fullkommes lovens fordring.

All forlikelse med Gud skjer i Kristi legeme. Der nedbrytes fiendskapet, der renser blodet, der åpenbares Kristi liv. Menneskeviljen og menneskemeningene drives på dør, og Guds vilje og Guds meninger blir satt i deres sted. Vi blir delaktig i Guds natur, for ved denne vilje er vi helliget ved Jesu Kristi ofring den ene gang.

Ved Jesu Kristi vilje og ofring er vi helliget, men det er forskjell på å være helliget og å være hellig. En vantro mann kan være helliget ved sin troende hustru, men hellig er han ikke. Således er hele Kristi verk gjort for oss, om kun en brøkdel derav er gjort i oss. Hva der er gjort for oss helliger, men hva som gjøres i oss, gjør oss hellige. Noen forvrenger dette skriftsted og sier, at vi er engang for alle gjort hellige ved Jesu Kristi ofring den ene gang, så vi nå ikke behøver å søke hellighet.

Det er ikke noen ganske lett oppgave for et menneske iført kjød og blod å leve etter Guds vilje. Man søker gjerne mange kunster for å slippe så billig fra det som mulig. Får man rettet litt på lærdommen og brutt odden av det skarpe og gjennomtrengende Ord, går det lettere å komme seg unna Guds vilje med en noenlunde tilfredsstilt samvittighet. Derav kommer det også, at man velger sine lærere ettersom det passer for kjødet. Den sunne lære blir til syvende og sist en meget farlig lære, og de som forkynner den blir hårde og dømmende. Derimot synes de som forkynner fred, fred midt i ufreden, å være fulle av kjærlighet, og de som er dyktige til å male over det hele med løs kalk er tålmodige og overbærende. Rettelig sier Job: Ja sannelig, I er de rette folk, og med eder dør visdommen ut. Job 12, 2.

Lærdommene om Kristi kors og lidelsessamfunn er gode, de fører til gudsfrykt, men de fører også det gamle menneske på korset. Når man nå av ømtålighet ikke vil vite av kors og heller foretrekker å la fiendskapet leve, så vender dette fiendskap seg i sin fulle styrke mot de personer som vil det til livs. Ordet om korset er enn i dag en forargelse for jøder og grekere en dårskap.

Slike fiender av Kristi kors får aldri kunnskap om Kristus åpenbart i kjød. For medga man at Kristus led døden i kjødet ved egenviljens oppofrelse for Guds vilje, da ble det en selvfølge at den Gud som ikke sparte sin egen Sønns vilje etter kjødet, heller ikke vil spare vår.

For nå å slippe lettest mulig fra det hele vil man ha en annen Jesus. Den Jesus som ble åpenbart i kjød og som banet en ny og levende vei gjennom forhenget, sitt kjød, er alt for besværlig og tung å følge.

En annen Jesus, en Jesus som ikke hadde noen egenvilje, en Jesus som var som Adam før fallet eller som en av englene, faller det lettere å ha med å gjøre. Det høres også så smukt ut for menneskefantasien, som alltid vet å finne ut alt som er skjønt og edelt. At Gud skulle fordømme synden i Kristi kjød, det er noe hårdt og ubarmhjertig og noe vanærende mot en hellig og ren Jesus.

Sådan resonnerer man på all menneskelig vis uten å komme sannheten en millimeter nærmere.

Så lenge synden i kjødet ikke er fordømt og korsfestet, tar den mennesket til fange og bruker det i sin tjeneste til de største grusomheter. Det kan vi se nok av i våre dager. Tenk om alle disse mordere var korsfestet med Kristus. Der ville da øyeblikkelig være fred over store deler av verden.

Gud gjorde det mulig for lovens krav å nå frem til sin rett ved å korsfeste kjødet med dets lyster og begjæringer.

Synden var ved lovens lys tidligere fordømt utenfor legemet, men nå ved Kristi verk ble den fordømt og dødet i legemet.

Det Guds menneske fremkommer ved syndens fordømmelse i kjødet, og den evige arv som var oss lovet følger etter.

Derfor er han mellommann for en ny pakt, forat de kalte skal få den evige arv som var lovet, etter at en død har funnet sted til forløsning fra overtredelsene under den første pakt. Hebr. 9, 15.

Mellemmannstjenesten begynner først å virke, etter at vi ved Kristi død har mottatt forløsning fra våre synder, begått under den første pakt. Den evige arv som er oss lovet, får vi også i den nye pakt - etter syndenes forlatelse.

Kristus som mellemmann, går til angrep på det gamle menneske og korsfester det for derved igjen å få tilintetgjort syndelegemet.

Fiendskapet kommer tydelig frem, hvor man ikke hver dag tar sitt kors opp og følger Kristus. Det hjelper ikke å predike, synge og be, når korset står støvet i skammekroken. Det skal plantes i hjertets sentrum og virke ut derfra, om du vil få makt med Gud og makt med mennesker. Alle store Guds menn er blitt det ved korset, for fiendskapet drepes ved korset i vårt dødelige kjød.

Dette er en eldgammel, men ny lære. Ja, den er så ny at den vekker forundring alle vegne, især blant mennesker som taler om korset - det kors som befant seg utenfor Jerusalems murer for mer enn 1900 år siden.

At det i dag skulle eksistere noe kors er høyst ukjent, og hvor det blir nevnt, høyst forargelig, ettersom man nærmest har tenkt seg kristendommen som et lagerrom for melk og honning, en velgjørenhetsanstalt, hvor man ser mellom fingrene med alle slags uhumskheter. Kjødet har mange gode tanker om kristendommen, men Gud tenker også, og han realiserer sine tanker til stor skuffelse for kjødet.

For så sant vi ble forlikt med Gud ved hans Sønns død, da vi var fiender, så skal vi så meget mer bli frelste ved hans liv, etter at vi er blitt forlikte. Rom. 5, 10.

Merkelig, hvor man får bruk for de ubenyttede skriftsteder, når man kommer inn på disse indre veier.

Nå skal vi forlikes ved hans liv, etter at vi er blitt forlikt ved hans død.

O, hvilket brennende spørsmål i alle tider. Hvor kjedelig det er, at man ikke kan marsjere som man er rett inn i livet. At man endelig skal dø, før man blir forlikt med Kristi liv? Hvilken hærskares mangfoldighet av alle mulige slags ugudelige mennesker, ville vi da ikke få med i reisefølget? Takket og lovet være vår visdomsfulle Gud, at hver eneste sjel må dø fra seg selv og fra sin ondskap, før han kommer inn på den nye og levende vei. Og jo mer han vandrer på denne vei, desto renere og finere blir han. Et velsignet reisefølge - en evig arv.

Når det heter at Kristi lidelser og Kristi død er virksom i oss, da fremgår det tydelig at vi er forbundne med Kristus i hans jordiske legeme, det legeme han bar her på jorden. Ingen tror vel at Kristi død er virksom i hans herlighets legeme og at han lider også i dette. Nei, når vi er døpt med én Ånd til å være ett legeme, så er det til hans jordiske legeme. Derfor blir også prosessen den samme i vårt jordiske legeme, som den var i hans. Av samme grunn kan vi bli delaktig med

ham i vanæren, i trengslene og lidelsene, for vi er innpodet som lemmer på hans jordiske legeme for også å kunne bli det i hans oppstandelses legeme.

Der kommer ikke en eneste sjel inn i hans herlighetslegeme i oppstandelsen, som ikke nå i dette liv blir innpodet med ham i hans legeme under fornedrelse og vanære.

Et slaktefår blir utpekt, og den sed som skal legges i jorden blir lagt til side. Således utskiller Gud også ved sin Hellige Ånd det folk som skal dø med Kristus i fornedrelsen, for å få dem igjen med seg selv til evig eie i oppstandelsen, hvor de skal regjere med ham.

Fiendskapet drepes

Og forlike dem begge i et legeme med Gud ved korset, idet han på dette drepte fiendskapet. V. 16.

Fiendskapet mellom en jøde og greker blir drept på korset, og blir et så dypt fiendskap drept der, så kan vi være forvisset om at korset har krefter nok i seg selv til også å drepe fiendskapet mellom de utallige kristne partier.

Kristne bekjennere er fullt ut vitende om, at der eksisterer et fiendskap, og at dette er gått hvert menneske i blodet, men at dette fiendskap kan bli drept ved korset, det forargerlige kors, det har de vist ikke engang kunnet drømme om.

Derimot har de ment det oppriktig på sin egen måte og gjort utallige forsøk på annen måte å få det utryddet.

Der har vært forsøkt alliansemøter. Man har tatt seg sammen for en gang skyld og latt fordrageligheten råde så vidt og så langt, at man kunne være sammen med anderledes tenkende mennesker om samme sak, både et, to og tre møter.

Skjønt nå disse alliansemøter har vært representert av ledende menn av de forskjellige partier, gløgge menn i sitt slags, så har det dog ikke falt en eneste av dem inn å komme på den tanke at fiendskapet ble drept på korset, og at Gud på dette gjorde de to til ett og derved igjen gjør de mange til ett. De har derfor reist hjem igjen hver til sine partier, likeså partiske som da de kom for å alliere seg.

Andre forsøker å få drept fiendskapet ved menneskekjærlighet. De danner foreninger, velger formenn, viseformenn og sekretærer. De syr, strikker og drikker kaffe, mens andre underholder med sang, musikk og opplesning. Det snakkes om å gjøre godt, bli gode og gjøre andre gode. Tross alt dette går hver til sitt bærende med seg fiendskapet i sin egen barm. Man blir ikke gode og gjør ikke godt, før korset får drept fiendskapet. Men hva har kors og religiøs hygge med hverandre å bestille?

Adgang til Faderen i én Ånd

Og han kom og forkynte fred for eder som var langt borte, og fred for dem som var nær ved, for ved ham har vi begge adgang til Faderen i én Ånd. V. 17 og 18.

Både som hedninger og som de der var døde i synder og overtredelser, var efeserne langt borte. Jødene derimot var nær ved, fordi de visste Guds vilje og kunne vandre etter den, om de ville.

I vår tid blir mange oppdratt i religiøse hjem og går på søndagsskoler hele sin barndom. De er opplyst om Guds vilje og er i den forstand nær ved - uten derfor alltid å være kommet der.

Andre er oppvokst i ugudelige omgivelser og er fullstendig fremmed for alt som heter gudsfrykt.

Begge disse får fred ved hans korsens blod, hos dem alle blir fiendskapet nedbrutt ved korset. Kristi korsets virkninger i dem nedbryter syndelegemet. Begge har de adgang til Faderen i én Ånd, men Ånden krever blodet, og blodet fremkommer ved korset. Herved blir der fred for den som er langt borte og fred for den som er nær ved.

Guds husfolk

Så er I da ikke lenger fremmede og utlendinger, men I er de helliges medborgere og Guds husfolk. V. 19.

Skjønt efeserne var hedninger etter kjødet, var de nå ikke lenger fremmede. De var kommet nær til ved Kristi blod. Gud vedkjente seg dem, idet han ga dem Ånden til pant. De var innpodet som ville oljekvister i det oljetre som hadde løftene, og var på den måte blitt meddelaktig i oljetreets rot og fedme. Ved tro hadde de fått Abraham til far og var på den måte kommet i forbindelse med fedrene. Loven, som ble gitt 400 år etter at Abraham hadde fått løftet, er hedningene også medarvinger til i en langt dypere forstand i Ånden enn Israel var det som overtredere. De eier dens Ånd og sanne karakter idet lovens fordring fullbringes i dem ved å vandre i Ånden. Det kan i sannhet sies om dem, at de er de helliges medborgere og Guds husfolk. En jøde etter kjødet har ikke større rettigheter. Velsignede samfund og borgerskap med alle de hellige, reneste og fineste menneskesjeler som har eksistert i denne verden, og som er verdig til oppstandelse og evig liv i den tilkommende verden. Evigheten skal være god å ta av i så godt selskap.

Grunnvollen

I som er bygget opp på apostlenes og profetenes grunnvoll, men hjørnesteinen er Jesus Kristus selv, i hvem hver bygning føyes sammen og vokser til et hellig tempel i Herren, i hvem også I bygges opp med de andre til en Guds bolig i Ånden. V. 20-22.

De jødiske bygningsmenn forkastet ham, som Gud gjorde til hovedhjørnesteinen i bygningen. Profetene vidnet forut - og apostlene vidnet etter om denne hjørnestens komme til vår jord. Men hin tids religiøse byggmestere kunne ikke finne ut at denne Jesus fra Nasaret, den fattige tømmermannssønn, var noe å akte på - enn mindre verd å sette som hovedhjørnesteinen i Guds planer. Nei, så små tanker hadde de ikke om en så stor og allmektig Gud. Han måtte - om han

overhodet kunne være et menneske - da likevel være av en «fin» familie. Han måtte være å finne blant de lærde, blant de skriftkloke, blant de ansette, at man kunne ha lyst til ham.

At Gud skulle gjøre en så høyst merkelig omgående bevegelse for de vise herrers menneskelige begreper, kunne de ikke tenke seg.

Dog står vår Herre Jesus Kristus som hovedhjørnестenen i Guds bygning, og de profeter og apostler, som peker hen på ham og vitner om ham i skrift og i tale, har fått den ærefulle plass å være stener i den samme grunnvoll, hvor deres mester er hovedhjørnестenen.

Vi kan aldri bli grunnvollen, men vi kan bygges opp på den. Grunnvollen bærer oss, og ikke vi den. Likesom Gud var den bestemmende, når grunnvollen skulle legges, så er han også den bestemmende under byggverkets sammensetning på grunnvollen. Materialer til dette sitt høyst merkelige tempel henter han fra de forskjelligste folk ned igjennom alle tider.

Et hus står godt, når man graver dypt og legger grunnvollen på en klippe. Men revner klippen, er det forbi med huset. Det hus Gud bygger er et åndelig hus sammensatt ved Guds Ord. Det blir stående når elementene kommer i brann, ja det står endog når den første himmel og den første jord viker bort, og havet er ikke mer. Åp. 21, 1.

Godt for hver den, som har alle sine interesser og alle sine aksjer i dette hus og som selv personlig er en del av huset.

Ingen kan legge en annen grunnvoll. Alt hva man bygger utenom denne skal oppbrennes med ild.

Likesom nå enhver av de hellige vokser, så vokser også det hele tempel. Vi føyes sammen og bygges opp sammen med de andre til en Guds bolig i Ånden.

Man hører ofte, især når noen er blitt fornærmet for et eller annet, at de kan stå alene. Gud derimot sier, vi skal bygges opp sammen med de andre. Han kan ikke bruke stener som ikke lar seg sammenføye med de andre. Når grunnvollen ikke kan være alene, men bærer alt det som bygges på den, så kan heller ikke vi være alene. Vi trenger andres støtte, og de trenger vår.

Av ham blir hele legemet sammenføyet ved hvert bånd som han gir, og vokser sin vekst som legeme til sin oppbyggelse i kjærlighet alt etter den virksomhet som er tildelt hver del især. Ef. 4, 16.

Alene kan vi ikke vokse legemets vekst, like så lite som en hånd eller en fot kan vokse alene for seg selv adskilt fra legemet. Selvstendighet eksisterer ikke i et legeme, men vel i en kjødelig fantasi. I legemet er hvert enkelt lem satt til bruk for de andre lemmer, og jo mer det tjener de andre, desto mer nødvendig og mer uunnværlig er det. Den som vil være størst, han trakter ikke etter å stå alene, men etter å tjene mest mulig de øvrige i legemet.

Hvem hadde bedre anledning til å bli alene enn Kristus. Han som var sin Faders lyst, før verden var. Men han ville ikke være alene, hans lyst sto til menneskenes barn.

Hadde ikke også Moses anledning til å være alene som Faraos datters sønn? Men han valgte heller å lide ondt sammen med Guds folk.

Mon ikke også Josef hadde all grunn til å være alene med all sin egyptiske herlighet, etter den medfart han hadde fått av sine brødre? Jo, men han ble ikke alene. Han hadde et edlere sinnelag. Han ble til frelse for hele sin slekt. Tenk aldri på å bli alene. Blir du fornærmet, så beseirer du den i Guds kraft, for det er en ære for alle hans fromme å overse fornærmelser. Ord. 19, 11.

Det er i et tilfelle du bør bli alene, det er når du skal si farvel til alle dine kjente og kjære i leiren for å gå til ham utenfor leiren - bærende hans vanære. Men er du først kommet utenfor, da blir du aldri alene med Jesus, for han er ikke engang selv alene. Han vandrer midt iblant de syv gullysestaker, som er de syv menigheter.

Vi har det best når vi er sammen med Jesus Kristus og med hverandre. Om du kommer til Jesus alene, fordi du er fornærmet på en eller annen, så vil han ikke ha deg hos seg alene. Derfor sier han også: Gå hen og forlik deg med din bror.

Jesus kom for å gjøre oss til ett i ham, likesom Faderen og Sønnen er ett. Tenk på det, når du vil være alene. La korset bryte ned fiendskapet, så du og de andre blir til ett i ham, som elsker oss alle og har gitt sitt liv for oss.

3. KAPITEL

Apostelens innsikt i Kristi hemmeligheter.

Paulus som fange

Derfor bøyer jeg mine knær, jeg, Paulus, Kristi Jesu fange for eders skyld, I hedninger. V. 1.

I dyp beundring over hva Gud har gjort for hedningene, bøyer Paulus sine knær og takker Gud fra dypet av sin sjel for hva han har gjort for disse stakkars mennesker som i generasjoner hadde levd i mørke og uvidenhet. Han hadde nylig avmalt for dem, hvorledes de ved innpodning i legemet var nådd frem til like rettigheter med jødefolket.

Han som fór opp i det høye, ga menneskene gaver og bortførte fanger, hadde også fanget Paulus og satt ham som hedningenes apostel. Paulus følte seg som fange for hedningene. Han var bundet i Ånden til de sannheter som særskilt vedrørte dem. Guds Ånd bandt hans syn og førte ham til åpenbaringer som avslørte Kristi verk for hedningene så grundig, at deres tro ble en fullviss innsikt i ting som var skjult for tidligere tidsaldre.

Har du en hyrdes - og en lærers gjerning, og du elsker de får og lam Gud har gitt deg å vokte, så vil også du for deres skyld være bundet i Ånden som en Jesu Kristi fange. Du begrenses for deres skyld, likesom en god mor er begrenset som en fange for sine barn.

Når en mann prediker Ordet og avler barn i Kristus, og han deretter forlater dem, som om disse ikke vedkommer ham, da er han likeså hard og ufølsom som en mor som forlater sitt diende barn.

Det er Jesu Kristi kjærlighet som tvinger oss til å innta stilling som Jesu Kristi fange for lammenes skyld. Velsignede stilling, og lykkelige barn som avles ved tro av så samvittighetsfulle Guds redskaper.

Jeg har sett mange eksempler på at det har vært prediket evangelium, så syndere er blitt frelst. De unges øyne har strålt av glede. Men så hender nær sagt bestandig det sørgelige, at predikanten reiser sin vei og etterlater likeså ubarmhjertig sine barn som strutsen forlater sine egg i ørkenens hete sand.

Det må på ingen måte være så blant oss. Vi skal vokte lammene inntil de blir får, siden skal vi holde på å røkte dem ennå videre fremover. La oss be Gud om sinnelag til å bli Jesu Kristi fange for deres skyld. Det er nær sagt bare den ærefulle del av arbeidet å predike Ordet for syndere. Den møysommelige og mindre synlige gjerning kommer under oppdragelsen, under den stadige røkt.

Sådan kan en mors gjerning være lite påaktet, men det hun time for time hele barndommen og ungdommen igjennom planter i barnas hjerter, sitter som nagler og danner grunnvollen for livet.

Husholdning med nåden

Om I ellers har hørt om husholdningen med den Guds nåde som er meg gitt for eder. V. 2.

Hvem har vel noensinne hørt tale om en husholdning med nåden. Vi har hørt megen tale om nåde, men at noe menneske var gitt å føre en hel husholdning med den, har vi aldri hørt nevne. Og dog er det så.

Når Paulus prediket Kristus korsfestet som malet for deres øyne, så gjorde han det ifølge en nådes husholdning. Når han ledet deres indre hjertes øyne hen på hemmeligheten: «Kristus åpenbart i kjød», så gjorde han det med full bevissthet i den husholdning, som var gitt ham i nåden. Når han refset og formante, når han drev den onde ut fra dem, når han trøstet de nedbøyde, når han ydmyket de oppblåste, så gjorde han alt innen den husholdning i nåden, som var ham overgitt.

Hadde Paulus hengitt sitt hjerte til å være en Jesu Kristi fange for efesernes skyld, så hadde han i de bånd hvormed han holdt seg selv bundet, en så veldig makt, at han bandt og løste, ga trøst og refset uten videre hvor det passet, og alle måtte de legge hånd på munn, for de forstod Kristi kjærlighet tvang ham.

Paulus kjente sin husholdning, han var seg fullt ut bevisst sin tjeneste og sitt ansvar. Men nå sier han: *Om I ellers har hørt om husholdningen med den nåde som er meg gitt for eder.*

Dersom hedningene hadde hørt og kjente til det Paulus kjente til, hva hans husholdning angikk, så ville de møtt ham i full forståelse og fortrolighet. Hemmelighetene i Kristus ville derved kommet klarere frem. Satans ånd i form av Korah, Bileam og Kain ville ha stått langt på avstand. Fedrenes hjerter ville bindes til barnas og barnas hjerter til fedrene. Et godt forhold mellom apostlene og den øvrige menighet var ikke minst menigheten til gagn. For det var jo for dens skyld de arbeidet natt som dag. For dens skyld led apostlene usigelige lidelser i sitt kjød, for at Guds Ord først kunne bli fullbragt på dem, så de derved kunne trøste andre med den trøst de selv var trøstet med i all sin trengsel.

Josva, Nuns sønn, en ung mann, tjente Moses fra sin ungdom av og vek ikke fra teltet, 2. Mos. 33, 11. Han forsto at Herren talte åsyn til åsyn med Moses, og han var forstandig som holdt seg der hvor det var noe å lære.

Da Moses var blitt gammel, sa Herren til ham: Ta deg Josva Nuns sønn, en mann i hvem der er ånd, og legg din hånd på ham og fremstill ham for Eleasar, presten, og for den hele menighet og gi ham befaling for deres øyne, og legg av din verdighet på ham, forat hele Israels barns menighet må høre ham, 4. Mos. 27, 18-20.

Gud hadde holdt nøye øye med denne Josva, Nuns sønn. Han så hvor trofast han hang ved Moses, og hvor nidkjær han var for ham. Han hadde sett hvorledes hans sinnelag var bøyelig og føyelig, når det gjaldt hans egen utdanning i ånden, hvorledes han var lydig den husholdning Moses hadde å forvalte.

Da nå tidens fylde kom for Moses, sto den unge Josva, Nuns sønn, fullt ut ferdig til å gå inn i hans bestilling.

Gud ga ham ære for alles øyne, så de skulle tro ham og lyde ham, likesom de hadde etterfulgt Moses.

Josva, Nuns sønn, står som et lysende eksempel for menigheten. Han forsto å sette pris på Mose husholdning, derfor ble han også selv satt til husholder.

På samme måte ønsket nå Paulus, at efeserne ville forstå hans husholdning med dem i nåde.

Hvor mange skulle ikke slippe å bli delvis ødelagt om de forsto sin plass i legemet, og om de forsto den nådeshusholdning som ble utøvet på dem.

Paulus hadde foran kortelig omtalt den hemmelighet som vedrører fiendskapets nedbrytelse i Kristi kjød, og med rette kan vi si «kortelig», for utallige bøker kunne ikke til fulle formå å beskrive dette veldige verk tilfredsstillende - selv om de ble skrevet av menn grundig lært i Åndens skole.

Jesus Kristus er «Veien». På denne vei befinner brødrene seg. Alle skal ha sin spesielle behandling, ingen må behandles på samme måte. Han formante hver og en med tårer. Alt innen nådens husholdning. Han kom ingen for nær, han gjorde ingen skade. Hans tjeneste for dem og

med dem var alltid i nåde. Var han skarp og brukte han omskjærelsens kniv, så forsto de at den kjære gamle Paulus gjorde dette i sin store kjærlighet til dem for å føre dem dypere inn i livet.

Man kan umulig betjene hver eneste en fra en prekestol. En hyrde må kjenne sine får ved navn, han må vite hvorledes de har det til bunns. Derfor må han snakke med dem og omgås dem.

Men det makter ikke den å gjøre, som søker sin egen ære, som søker fortjeneste. Sådanne må på prekestolen samle store forsamlinger osv. Om ikke dette alltid er tilfellet, så er det dog ofte så. Vi har jo også en hel del eksempler på at Gud har brukt menn fra prekestolen til stor velsignelse og til tuseners omvendelse. Det er hjerte og sinnelag som gjør utslaget. Den som søker det store, når det sjelden, fordi han overser det lille og de små. Hyrden må ned i fåreflokken selv om evangelisten kan klare å holde seg på prekestolen. Paulus hadde åpenbarings Ånd i Guds kunnskap. Han omsluttet efeserne fra alle kanter med sin kunnskap og sin innsikt. Han var dem en hyrdestav, hvor de utenom Åndens lover søkte å nå frem til noe. Han var en utmerket venn og fører, men det var død og undergang å ville opptre som hans motstander. De hadde intet uten det de hadde mottatt gjennom ham, og han kjente alle deres ytterste begrensninger. Han hadde avlet dem i Kristus Jesus, han elsket dem og var av Gud pålagt å verne om dem. Krig mot kjærligheten er krig mot Gud, hvem kan klare det uten å nedbrytes?

Åpenbaringer frembringer lidelser

At han ved åpenbaring har kunngjort meg hemmeligheten, således som jeg ovenfor kortelig har skrevet. V. 3.

Åpenbaringer fremkommer ved lysets brytninger i legemet. Lyset ledsages av en trofast medhjelper, hvis navn er «dommen.» Disse to tilsammen gjør underverker, når de kommer inn i et menneskehjerte.

Stå stille og betrakt det som Gud belyser i ditt indre, og du vil finne den herre «dommen» stående ved din side. Vil du ha åpenbaringer, da lukk ikke øynene til, for hva «dommen» påpeker, men stå stille, bit sammen tennene - hold ut - se nøye og lenge. Vend deg deretter mot herremannen «dommen» med et dypt bukk og gi den rett i ditt hjerte. Når det skjer, vil dommen forlate deg og en annen herremann «rettferdigheten» kommer og tar evig bo i ditt hjerte. Du kan deretter gå ut og fortelle hva lyset belyste, hva dommen fordømte og hva rettferdigheten beseglet.

Dette er åpenbaringer

Paulus var omskåret på den åttende dag. Nå belyste Guds lys hans gjerninger som forfølger av Guds menighet, dommen fordømte ham, så hans omskjærelse ble ham til forhud. Han kom helt ned til hedningene i sine egne øyne, et sted hvor han alt lenge hadde vært i Guds øyne. Han roste seg fra nå av ikke lenger av sin omskjærelse.

Han var av Israels ætt, av Benjamins stamme, en hebreer av hebreere. Han var en fariseer og etter loven ustraffelig.

Da Guds lys slo ham på veien, og han ble blind og famlet omkring etter noen som kunne lede ham ved hånden, følte han at slektskapet etter kjødet ikke holdt. Han ble like så elendig i sine egne øyne som hedningerne før var foraktet i hans.

Gud ga Paulus mange og store åpenbaringer, men han viste også samtidig Paulus hva han skulle lide for hans navns skyld.

Tro bare ikke, at åpenbarings Ånd i Guds kunnskap er til behag for kjødet og skaffer deg megen ære på all menneskelig vis.

Innsikt

Hvorav I, når I leser det, kan kjenne min innsikt i Kristi hemmelighet. V. 4.

Innsikten er kunnskapens forløper, likesom kunnskapen er en forløper for visdommen. Innsikten benytter seg av alle data innen kunnskapen og visdommen for derfra å utforske videre. Innsikten er den første som hilser åpenbaringen velkommen. Åpenbaringen legger seg lovlydig til den Guds kunnskap som tidligere er ervervet ved åpenbaring.

Innsikten er atter på ferde - alltid dypere og dypere etter Guds kunnskap.

Hva som lå blottet som Guds kunnskap for apostelen, kunne efeserne øyne ved innsikt, når de ble formanet til å feste blikket i den retning. Derfor kalte han også det de øynet i Ånden for sin innsikt i Kristi hemmeligheter.

Kristi hemmeligheter før og nå

Som i de forrige tidsaldre ikke er blitt kunngjort for menneskenes barn, således som den nå er åpenbart for hans hellige apostler og profeter i Ånden. V. 5.

Det var umulig for de gamle profeter å forstå Kristi hemmeligheter, som den nå ved Ånden ble åpenbart for Paulus. Visstnok vitnet Kristi Ånd som var i dem om Kristi lidelser og om herligheten deretter, 1. Pet. 1, 11, men Ånden alene uten blodet kunne umulig få bibragt mennesket en så inngående forståelse av dette verk, som den nå kunne gjøre det for apostelen, som selv led og ble rensset i blodet etterhvert som åpenbarelsene om hemmeligheten skred frem.

Ånden hadde ennå ikke banet vei gjennom kjødet, da de gamle profeter levde. Istedenfor å vitne om blodet og sammen med blodet, måtte Ånden vitne om synden i kjødet, den som var årsaken til at loven ikke ble holdt, idet den ved sin kraft gjorde kjødet maktesløs til det gode.

De gamle profeter forsto at Kristus måtte lide og dø for å komme synden i kjødet til livs.

Paulus hadde det fortrinn, at han nå etter at Ånden var sendt kunne vandre med Kristus på den nye og levende vei gjennom forhenget, hans kjød.

Han tilegnet seg under denne vandring et lys og en kunnskap om Kristi hemmeligheter som ingen av de gamle var istand til å motta. For de utallige ofre innen legemet gjør for all tid ende på synden, mens ofrene utenfor legemet kun minner om synd.

Han var tjener for Ånd og lærte å forstå Åndens mening. Men da Åndens mening er Guds mening og Guds mening er Kristi mening, så ble Paulus ved vandring i Ånden av samme mening. Dette gjorde samfunnet intimt. Paulus ble lydhør, fordi han var villig. Som sådan ble han meget brukt, og som meget brukt fikk han bruk for lys i det uendelig for å klare opp i alle vanskelige spørsmål innen menighetene. Gud, som fyller all vår trang etter sin rikdom i herlighet, sparte da heller ikke på åpenbarelses og innsikt. Han lot apostelen kikke inn i uransakelige herligheter, for at han ved disse skulle fylles med nidkjærhet til å tjene menighetene, og for at disse igjen skulle vokse og styrkes i troen.

Om vi nå ofrer oss selv i kraft av en evig Ånd, vil vi ikke bare få kunnskap om det Kristus led, men vi vil deler lidelsen med ham og deler herligheten med ham. Den visdom som er i ham, flyter lovbundet over i oss. Hans hemmeligheter blir vårt liv, derfor blir hele vårt liv en hemmelighet. Men om det nå er hemmelig for alle utenom, så er det dog blottet og utspent for den som har livet.

Apostelen som tjener for hedningene

Nemlig at hedningene er medarvinger og hører med til legemet og har del med i løftet i Kristus Jesus ved evangeliet, hvis tjener jeg er blitt etter den Guds nådes gave som er meg gitt ved virksomheten av hans makt. V. 6 og 7.

Gud førte apostelen i Ånden med makt inn i kunnskapen om at hedningene var medarvinger og hørte med til legemet. Han så i Ånden hvorledes det naturlige legeme ved Ånden ble utskilt som offer. Et legeme laget du for meg. Han så hvorledes hedningene ble døpt med en Ånd til å være ett legeme.

Deretter trengte han inn i legemet, og ble en Jesu Kristi offerprest for hedningene. Det er ikke Åndens gjerning bare å døpe til ett legeme, den skal trenge inn i legemet og utta seg ofrene. I dette arbeide var Paulus Guds medarbeider, mens menigheten selv var Guds akerland. Han forvaltet prestelig Guds evangelium, idet han ikke holdt sitt sverd fra blod. Gud utså seg ofret, og apostelen forrettet prestatjeneste, så han ved tro førte hedningene frem til lydighet ved tro og gjerning, Rom. 15.

For nå å kunne forrette som offerprest, måtte Paulus selv være prøvet i det han skulle hjelpe andre. Guds Ord måtte fullføres på ham og i ham for at han kunne fullbringe det i andre.

Kunnskapen om legemet er en stor hemmelighet endog i våre dager, og hvor meget større er da ikke kunnskapen om ofrene i legemet. I like måte blir tjenesten ved Åndens dåp stor, men prestatjenesten i legemet ved Ånden blir så meget større.

Arvens herlighet tiltar i verdi etter ofrenes antall. For jo mer man ofrer, desto gudfryktigere og mer hellig og ren er man.

Om nå legemet ved Ånden er utskilt som et eneste stort offer, så er det dog mange ofre innen det ene legeme, som er verre å ofre enn legemet som helhet.

Under dette arbeid trenger Gud medtjenere. Apostelens forsprang fremfor hedningene i dette stykke var at han som Jesus selv, ofret seg i kraft av en evig Ånd, mens hedningene trengte en apostels medhjelp for å frembringe ofrene.

Den aller ringeste opplyser alle

Meg, den aller ringeste av alle hellige, ble denne nåde gitt å forkynne hedningene evangeliet om Kristi uransakelige rikdom, og å opplyse alle om, hvorledes husholdningen er med den hemmelighet som har vært skjult fra evige tider i Gud, som har skapt alt. V. 8 og 9.

Hykleri og løgn er så alminnelig, at vel ingen vil tro apostelen mente det alvorlig, når han sa at han var den ringeste av alle hellige. Og dog drev Ånden ham til å si dette.

Jo, han var såre ringe i sine egne øyne. Den minste tanke på seg selv eller den minste oppblåsthet gjør at Ånden trekker seg tilbake. Men nå var husholdningen med den hemmelighet Paulus fremholdt åpenbart for ham i Ånden. Ånden vitner ikke om noe menneske, den vitner ikke engang om seg selv. Den vitner om Kristus. Åndens åpenbarelses krever derfor at man er såre ringe i sine egne øyne. Å dvele - og gjøre oppdagelser i Ånden og tjene andre med det samme, fordrer at man har små tanker om seg selv.

Han følte med seg selv, at han var et skuespill både for engler og mennesker. Dette kom derav at han i all sin tjeneste ble drevet av Ånden imot andres kjød for å bringe det som offer på korset. Dette bragte ham megen motsigelse og mange trengsler. Disse virket tilbake på ham selv i den grad at han syntes seg å være den aller ringeste, den aller elendigste av alle de hellige.

En masse motsigelse fra alle kanter gjør elendig. Derfor heter det om Jesus at han var plaget, slagen og gjort elendig. Når da det sanne lys også vitner om bare elendighet hos oss selv og avkrever en masse ofre ved sine lysets dommer, øker elendigheten så man blir den ringeste av alle de hellige. For man har mennesker mot seg etter Ånden, og Gud mot seg etter kjødet.

I denne tilstand er man ydmyk nok til å opplyse alle om hvorledes husholdningen er med den hemmelighet, som har vært skjult fra evige tider i Gud.

Husholdningen klarlegges ved lysets dommer. Ofrenes mangfoldighet i forbindelse med mangeartet prestetjeneste fremtvinger rettssaker hvori dom felles ved lys og fullkommenhet (urim og tummim). Man kommer derved synden i kjødet til livs, og man når frem til dette. Det gjorde Gud, da han sendte sin sønn i syndig kjøds lignelse og for syndens skyld, og fordømte synden i kjødet. Rom. 8, 3.

Husholdning med dette lys og disse dommer er enn i våre dager en hemmelighet, fordi kjødet krymper seg ved å være gjenstand for en så radikal behandling. Men hvor man lider med Kristus, og hvor man tåler alt for hans navns skyld, der drives husholdning med disse høyst skjulte og hemmelige ting innen forhenget - hans kjød.

Her drives husholdning fra time til time med livsverdier, her mister man liv og finner man liv fort vekk. Dette gjør denne husholdning fremfor enhver annen husholdning så spennende og interessant.

Tør du driste deg innenfor og delta med husholdningen? Vil du la deg betjene av den aller ringeste?

Guds mangfoldige visdom kunngjøres

For at Guds mangfoldige visdom nå ved menigheten skulle bli kunngjort for maktene og myndighetene i himmelen, etter det forsett fra evige tider, som han fullførte i Kristus Jesus, vår Herre. V. 10 og 11.

Helt fra evige tider hadde Gud foresatt seg, at han ved menigheten ville kunngjøre for makter og myndigheter i himmelen sin mangfoldige visdom.

Fra det dype kalte han på oss, fra Egypten henter han sin sønn. Av skarnet oppreiser han den fattige og setter ham hos fyrster. Han som var plaget, slått og gjort elendig, han hvem man aktet for intet, setter Gud ved sin høyre hånd til å styre den tilkommende verden. Det som intet er i denne verden har Gud utvalgt for å gjøre til skamme det som er noe.

Guds visdom spirer blant de fattige, de som ingen anseelse har. Fra disse utgår et folk, som skal bære septer og spir evindelig.

Når da makter og myndigheter i himmelen, som i all tid har levet i sin kraft og herlighet, får se dette, da blir de høylig forundret over Guds visdom. De blir satt i stand til med full forståelse å prise Gud fra dyppet av sin sjel. På denne måte får Kristi blod ved menigheten en direkte virkende kraft for maktene i himmelen til forlikelse med Gud i en dypere forståelse.

Englene kunne slå ihjel 3000 på en dag i ørkenen, og de kunne stå som vern for Herrens hærer. De kunne utfri Lot fra Sodoma og Peter fra fengslet, men de var fremmed for den Guds kraft og visdom som utviklet seg i et fattig og elendig menneskebarn, så de endog i all sin skrøpelighet beseiret selve Satan. I denne mangfoldige visdom begjærer de å kikke inn for å motta kunnskap om hvorledes det kan gå til at kvinnens sæd kan knuse slangens hode - og det i en så høyst skrøpelig forfatning.

Guds hvile, vår hvile i Gud og makter og myndigheters hvile i himmelen blir fullkommen, når det forsett han tok fra evige tider å fullføre i Kristus Jesus er fullbragt i all sin fylde - uten begrensninger.

Når det inntreffer vil makter og myndigheter ved menigheten ha nådd frem til full innsikt i Guds dypheter. Den ære hvormed de ved dette kjennskap kan ære Faderen blir derved fullkommen, fordi Guds verk i Sønnen er fullkomment.

Apostelens trengsler er menighetens ære

Derfor beder jeg, at I ikke må tape motet over mine trengsler for eder, som er eders ære. V. 13.

Enhver Herrens tjener i Ånd og sannhet vet om at det er to slags trengsler. Først trengsler for egen skyld, dernest for menigheten.

Gud gjør det så forat den som tjener i menigheten, skal ha et forsprang og være prøvd på de felter han skal betjene andre.

Trengslene for menigheten er langt større enn de personlige trengsler, derfor utvikler de menighetstjeneren i en langt høyere grad enn de personlige.

Apostelen ville at kolossenserne skulle vite hvor stor en strid han hadde for dem og for menigheten i Laodikea. Kol. 2, 1.

All innbyrdes strid falt tilbake på apostelen, han måtte klare opp i vanskelighetene. Derfor ønsker han inderlig at deres hjerter måtte bli trøstet og nå frem til hele rikdommen av den fullvisse innsikt, til kunnskap om Guds hemmelighet, det er Kristus.

Derved, at de fikk vite hvor stor den trengsel var som han hadde for dem, ville deres syn avklares. Han som i deres uvitenhet var så ringe blant dem, ville plutselig bli stor, og hans trengsler for dem som burde være deres skam, blir til deres ære, når de får øynene opp for hvor meget Gud og mennesker ofrer på dem.

Han ønsket inderlig at de nådde frem til Guds hemmelighet. All styrke bunner i hemmelighet. Selv lovløshetens styrke har sine røtter i hemmeligheter, derfor heter det: Lovløshetens hemmelighet. Den som har sine kilder i Kristi hemmeligheter lar seg ikke drive rundt av menneskelærdomme og fremmede fortolkninger av skriftene. Vi ønsker med apostelen inderlig at Guds folk måtte nå frem til den fullvisse innsikt, til kunnskap om Guds hemmelighet, Kristus. Men underveis mot dette høye mål er der trengsler å lide av alle slags, som når de først blir kjent blir både menigheten og dens apostler til ære.

Apostelens skjulte tjeneste

Derfor bøyer jeg mine knær for Faderen. V. 14.

Hva kunne han annet? Det var jo umulig for ham ved den innsikt han hadde og ved den mangfoldige visdom han var i besittelse av å gjøre dem det begripelig, hvor han elsket dem med en rik fylde av kjærlighet. Deres kjødelighet var et hinder, så de ikke kunne begripe denne i Gud så rike og mektige apostel. Han ville gjerne omfavne dem med hele sin fylde av Guds kjærlighet, men han fant ikke på langt nær forståelsesfull gjenkjærlighet. Derimot fant han atskillig

ukjærlighet, selvklokhet og oppblåsthet. Dette bragte ham store lidelser, og i disse lidelser var det at han bøyd kne for ham, som er den rette Far for alt som kalles barn i himmelen og på jorden.

At han etter sin herlighets rikdom må gi eder å styrkes med kraft ved hans Ånd i eders innvortes menneske. V. 16.

Dette var apostelens inderlige bønn for efeserne. Herlighetsrikdommene finnes i Gud. Men nå ber Paulus at disse veldige rikdommer ved Ånden må bli overført til menigheten, likesom de var overført til ham. Dersom apostelen ikke selv hadde vært i besittelse av disse kostelige skatter, kunne han umulig ha bedt Gud om å skjenke dem til andre - ettersom han da ville ha vært uvitende om at noe så herlig eksisterte.

Disse herlighets rikdommer som efeserne var uvitende om, utvikler seg til en veldig krafts styrke ved Ånden for det innvortes menneske og fåes i Kristi lidelsessamfunn.

Dersom de bare kunne fåes uten lidelser, uten trengsler, da ville alle og enhver marsjere rett frem til Gud og avkreve ham alle disse herlige ting. Men nå har Guds visdom lagt veien til Kristi herligheter gjennom forhenget, kjødet, og så får de se til å få fatt i dem så godt de kan, hvem som helst.

Apostelens lys over dette bragte ham inn i en dyp og skjult tjeneste for menigheten og menighetene.

Rotfestet og grunnfestet i kjærlighet

At Kristus må bo ved troen i eders hjerter, så I, rotfestet og grunnfestet i kjærlighet, må være i stand til å fatte med alle de hellige, hva bredde og lengde og dybde og høyde der er, og kjenne Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap, forat I kan fylles til all Guds fylde. V. 17, 18 og 19.

Man må selv være rotfestet og grunnfestet i kjærlighet for å fatte litt av hva bredde og lengde og dybde og høyde der er i Kristi kjærlighet.

Kristi kjærlighet går dypere enn den ugudeliges synder, så den fra det dype kan løfte synderen opp av dynnet. Den har et større omfang enn det mest utvidede hjerte, den strekker seg lenger enn vår forstand kan fatte, og i høyden overgår den all vår kunnskap. Dvs. den overgår all vår viten om den.

Visdommen er mor til den skjønnne kjærlighet. Vil vi lære å ferdes rett i Guds hus, må vi oppsøke lovene for denne vandring i Guds visdom. Denne visdom avføder Kristi kjærlighet som omfatter de mest uanseelige lemmer i legemet med en uimotståelig dragende makt mot det fullkomnere. Kjærligheten er full av håp, hvorfor den utslukker all anklage og gjør tålmodig i all forventning. Den overvinner all motstand, og ingen kraft kan stå seg mot den fordi den gir håp og utgang. Den søker ikke sitt eget og bærer ikke avind. Dens egenskap er å meddeler seg, og selv dens tukt er bare en fjernelse av alt det som kan hindre dens godhet å virke.

Det går ikke an å fatte Kristi kjærlighet i sin fylde, men den som er grepet av den, får et innblikk i dens dybde, lengde, bredde og høyde.

Langt utover hva vi ber eller forstår

Men han som kan gjøre mer enn alt, langt ut over hva vi ber eller forstår, etter den kraft som ter seg virksom i oss, ham være æren i menigheten og i Kristus Jesus gjennom alle slekter i alle evigheter. Amen. V. 20 og 21.

Det er naturlig for et menneske i denne verden å modnes og utvikles, så man med tiden kan overta og bestyre større ting enn fra først av. Man tar ikke et uvitende menneske og gjør ham til sjef for et stort handelsfirma.

Når det heter at Gud vil gjøre langt utover hva vi ber og forstår etter den kraft som ter seg virksom i oss, så må dette forstås derhen at der ligger store muligheter foran oss - ting så store at vi ikke engang har forstand på å be om dette, men det vil komme til oss ganske naturlig etter den kraft og i den retning Ånden allerede har begynt å virke.

4. KAPITEL

Vandre verdig for sitt kall

Jeg formaner eder altså, jeg, den fangne i Herren, at I vandrer så som verdig er for det kall som I er kalt med, med all ydmykhet og saktmodighet, med langmodighet, så I tåler hverandre i kjærlighet, idet I legger vinn på å bevare Åndens enhet i fredens sambånd. V. 1, 2 og 3.

Likesom enhver har sin egen kropp, sitt eget utseende og sitt eget navn, således har også enhver sitt eget kall, for Gud satte lemmene i legemet slik som han ville det. Nå skal enhver av oss vandre verdig for det kall, hvormed vi er kalt. Innen ethvert kall og for enhver person gjelder disse hovedregler: Ydmykhet, saktmodighet, langmodighet, tåle hverandre i kjærlighet, legge vinn på å bevare Åndens enhet i fredens sambånd. Litt oppblåsthet, litt utålmodighet og fremfusenhet kan ødelegge for lange tider. Hver eneste en må gjøre sitt til for å bevare Åndens enhet i fredens sambånd, hvor sådan enhet er kommet istand. Sønderslites denne enhet og denne fred, vil det ikke være så godt å få det gjenopprettet. La oss derfor vandre varsomt. Skulle der likevel være kommet brudd på enheten og fredens sambånd, må enhver beflitte seg på å være snar til å tilgi, være god og barmhjertig, v. 32, så vil skaden kunne leges og samfunnet og freden gjenopprettes.

Enheten

Ett legeme og én Ånd, likesom I og er kalt med ett håp i eders kall, en Herre, en tro, en dåp, en Gud og alles Far, han som er over alle og gjennom alle og i alle. V. 4, 5 og 6.

Døpt med én Ånd til å være ett legeme. Dette legeme tilhører Kristus. Vet I ikke, at eders legeme er Kristi lemmer?

Når legemet fremstilles som rettferdighets redskap, blir det et offer for Gud. Åndens drift må ikke hindres av slekt og venner etter kjødet, for legemet hører Herren til. Kallet er forskjellig, men vi er kalt med ett håp i vårt kall. Synden i kjødet er lik for oss alle, derfor må de samme lidelser fullbyrdes på brødrene i verden. Den ene tro går for oss alle alltid i retning av dom over syndelegemet for å frelse til større Guds fylde skal bli oss til del innen det ene legeme. Hellige Kristus som Herre i eders hjerte. Annen Herre blir ikke godkjent av den ene Gud - alles Far.

Her i verden kan det ene legeme oppstykket i:

1. *Kjødets legeme*: Det legeme som da vi var i verden tjente synden og var fremstillet som dens redskap. Dette legeme er nå avført ved Kristi omskjærelse og begravet under vann. Kol. 2, 11 og 12.
2. *Syndens legeme*: Det legeme hvori synden bor endog etter at vi er blitt frelst. Denne synd kalles arvesynden, og den fordømmer oss ikke, når vi ikke lyder dens lyster. Syndens legeme blir etterhvert tilintetgjort, når det gamle menneske er korsfestet og nektes næring. Rom. 6, 6.
3. *Dødens legeme*: Det legeme som vi bærer på så lenge vi har noe å døde. Paulus slynger ut et spørsmål: Hvem skal fri meg fra dette dødens legeme? Rom. 7, 24. Men det gikk ham som det går oss, vi får bære på det så lenge vi lever. Så lenge vi er til huse i dette dødens legeme er vi i utlendighet borte fra Herren, men når vi farer herfra for å være med ham, da avkles dette dødens legeme og vår Ånd er fri og mottagelig for et herlighets legeme.

Likesom vi nå døpes med én Ånd til ett legeme for av den ene Ånd å bli ført inn i den ene død til frelse, Kristi død, så skal vi også i oppstandelseskraften, som førte oss inn i døden, være forenet i ett legeme med Kristus i hans herlighets åpenbarelse.

Utmåling av gaver

Men hver og en av oss er nåden gitt etter det mål hvormed Kristi gave tilmåles. Derfor sier Skriften: Han fór opp i det høye og bortførte fanger, han ga menneskene gaver. Men dette: Han fór opp, hva er det uten at han først fór ned til jordens lavere deler? Han som fór ned er den samme som fór opp over alle himler for å fylle alt. V. 7, 8, 9 og 10.

Dersom Jesus ikke først var kommet ned til jordens lavere deler, ville hans nåværende herlighet ikke kommet oss til gode.

Da han var i Guds skikkelse, aktet han det ikke for et rov å være Gud lik, men av seg selv ga han avkall derpå og tok en tjeners skikkelse på seg, i det han kom i menneskers lignelse, og da han i sin ferd var funnet som et menneske, fornedret han seg selv, så han ble lydig inntil døden, ja korsets død.

Derfor har Gud høyt opphøyet ham og gitt ham et navn, som er over alt navn, Fil. 2, 6-10.

Gudfryktighetens hemmelighet består deri at man farer ned til jordens lavere deler. Dette gjorde Jesus, idet han iførte seg kjød og blod og ble sine brødre lik i alle ting. Der nede ved jordens lavere deler, får man ikke store tanker om seg selv. Der åpenbares synden i kjødet, der får man skue Kristus åpenbart i kjød. Slike ting får man aldri se på Tabor. La oss derfor holde oss der nede ved jordens lavere deler, så står det til Gud, om han vil opphøye oss derfra - i sin tid.

Jo lavere ned til jordens deler vi trenger oss, desto ypperligere sinnelag og desto større byrde kan vi bære. Etter at Kristus nå er opphøyet, kommer han ihu de ringe som går ned i det lave. Disse sjeler skjenker han de største og herligste gaver, fordi de best trenger det.

Verden vil opp, høyt opp. De vil gjerne sitte øverst på forsamlingsberget i det ytterste norden, Es. 14, 13.

Jesus gikk ned og ble mishandlet, enda han var elendig, han opplot ikke sin munn, lik et lam som føres bort for å slaktes. . . Ved trengsel og ved dom ble han borttrykket, Es. 53, 7-8.

Jesus omfatter alle, fordi han gikk lavere ned enn alle. Da han befant seg i menneskelig skikkelse, fortsatte han vandringen nedover og var lydig inntil korsets død.

Ingen har noe å fordre, men hver og en av oss har fått nåde etter det mål hvormed Kristi gave tilmåles. Nådegavene er vidt forskjellig fordelt, dog forstår vi at både nåde og gaver er således fordelt at den enes nåde kommer den annens skrøpeligheit til hjelp. Det ene lem kan derfor ved den nåde som er ham gitt, være en hyrdestav for et annet lem hvis nåde og gaver ligger i andre retninger. Det ene lem vil således alltid hjelpe det annet både bevisst og ubevisst, så endog det lem hvorom det må sies at han ikke er noen menighetstjener dog allikevel ved sin nåde og gave står i et åndelig magnetisk forhold til menighetstjeneren og gir ham hjelp og ryggstø, hvor han er skrøpelig.

Ved denne fordeling av nådegavene får vi atter se et glimt av Kristi kjærlighet, som han utøser over oss med all visdom og forstand for å befordre vår trivsel og vekst i nåde.

Apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere.

Og det er han som ga oss noen til apostler, noen til profeter, noen til evangelister, noen til hyrder og lærere. V. 11.

Disse personer blir av Gud utrustet med gaver i spesielle retninger for å tjene i menigheten. Gaverne hos disse personer er så fremtredende at hele personen bli en gave til menigheten.

Apostler:

Ingen kan ta seg selv tilrette og si: Jeg vil være apostel. Gud utvelger de han selv vil. Jesus fant en Peter, han fant en Jakob, en Markus, en Matteus og en Johannes. Han sa til dem: Følg meg, så vil jeg gjøre eder til menneskefiskere. Det blir derfor en apostels gjerning først og fremst å fiske mennesker. Av disse skal han danne menigheter, dvs., han skal opplære den enkelte i gudsfrykt,

og han skal lære dem alle til å omgås hverandre i Kristi kjærlighet. Dette er ikke noen ganske lett oppgave. Ingen kan derfor være apostel uten å ha øre for hva Ånden taler i menighetene.

Apostelen Johannes fikk i oppdrag å skrive til englene for de syv menigheter i Lilleasia. For å kunne gjøre det, måtte han selv høre og se, siden kunne han nøyaktig meddele, hva Gud hadde åpenbart for ham. Menighetens engler (forsvarere) eller tilsynsmenn hadde å rette seg etter apostlene, likesom apostlene hadde å rette seg etter Jesus Kristus.

Når det er en apostels gjerning å fiske mennesker ut fra verden og opplære dem i guds frykt innen menigheten, så må vi forstå at apostelene må være både profeter, hyrder, evangelister og lærere. Uten alle disse gaver kunne han umulig skjønne sin vanskelige oppgave å føre en menighet ut fra verden og frem til det fullkomne i Kristus Jesus. En eller annen av disse gaver kan være mer eller mindre fremtredende enn andre, men de må nødvendigvis være der alle sammen.

I apostlenes gjerninger 13. kapitel ser vi at det i menigheten i Antiokia var profeter og lærere. Blant disse var Saulus og Barnabas. Mens de holdt gudstjeneste og fastet sa Den Hellige Ånd: Utta meg dog Barnabas og Saulus til den gjerning som jeg har kalt dem til. Da lot de dem dra ut etter at de hadde fastet og bedt og lagt hendene på dem.

Det fremgår herav at Saulus og Barnabas var profeter og bar på kall til apostler, kun skulle den øvrige menighet få beskjed om dette, for at de kunne godkjenne deres kall og sende dem ut etter Guds vilje.

Profeter:

Da Kong Abimelek tok Sara fra Abraham, åpenbarte Gud seg for ham i en drøm og sa: Se, du skal dø for den kvinnes skyld, som du har tatt, for hun er en manns ektehustru. Etter at nå Abimelek hadde forklart at han hadde gjort dette i uvitenhet, sier Herren: Også jeg vet at du har gjort dette i ditt hjertes uskyldighet, og jeg har også hindret deg fra å synde imot meg, derfor har jeg ikke tilstedt deg å røre ved henne.

Og nå, la mannen få sin hustru tilbake. For han er en profet, og han skal be for deg og du skal leve. Men dersom du ikke gir henne tilbake, da vit at du visselig skal dø, du og enhver som hører deg til. 1. Mos. 20.

Abraham var en profet, en mann som talte med Herren. Moses var en profet med hvem Herren talte åsyn til åsyn. Kristus var en profet, Ap. gj. 3, 22. Profet er den mann for hvem Herren åpenbarer seg og meddeler sin vilje. Den mann blir ikke straffet, som rører ved Herrens profeter. Men den som tar imot en profet, fordi han er profet, han skal få en profets lønn. Mt. 10, 41.

Profeten er det rør, hvorigjennom Herren taler til folket. Profeten hører hva Ånden sier i menigheten, for han står i forbindelse med de usynlige krefter. Av profetene uttas noen til apostler.

At Gud har satt noen til profeter i den nye pakt, ser vi av Ap. gj. 13. kapitel. De vil alltid eksistere i menigheten til dens gagn og utvikling. Må Gud velsigne sine profeter.

Evangelister:

Hele Guds frelsesverk er for oss et evangelium. Dog har evangelisten en særskilt oppgave. Han skal føre mennesket over fra mørke til lys, fra Satans makt til Gud.

Nå kan enhver frelst sjel til en viss grad være med på å dra syndere fra verden over til Kristus. De behøver derfor ikke å være evangelister. Den derimot som av Gud er satt i menigheten som evangelist, han er særskilt utrustet med gaver til å predike for syndere.

Evangelistene i våre dager forsynder seg meget, når de beholder for seg selv de nyfrelste. Evangelisten skal selv stå i menigheten, hvor Gud foruten ham også har satt hyrder, profeter og lærere. Når evangelisten har fått en synder frelst, formår han som rtreegel ikke å føre ham videre. Det er nå hyrdene og lærerne som skal føre sjelen videre frem.

Men hva skjer? Jo, evangelistene plasserer de nyfrelste på en plattform bak sin rygg, og så preker de videre for syndere. Disse nyfrelste skal da i pausene avlegge sine vitnesbyrd. Stakkars sjeler, uten hyrde og uten tilsynsmenn sitter de der år etter år og visner bort. Evangelisten skjelver for å miste sine får, hvem han ikke har evner eller gaver til å gi den minste næring. Kun syndere, syndere og atter syndere taler han til. De som da er frelst fra synden sitter bak hans rygg og sulter i hjel. Hvilket ansvar disse mennesker har.

Jeg vil råde enhver som taler til syndere betenke at det er flere i menigheten enn «evangelisten». De andre er mer skjult innenfor legemet, men de fins der, det burde evangelisten vite.

Det er på tide nå å slutte med å gjøre forretninger i Guds rikes arbeid. La sjelen få frihet til å bli utviklet på sin egen arvelodd og la profeter, hyrder og lærere få bli med i arbeidet bak evangelisten.

Hyrder:

De nyfrelste har ikke fått liv for straks å dø. Dersom et nyfødt spebarn ikke straks fikk pleie og næring ville det omkomme. Likeså de åndelige barn.

Hyrdetjenesten er som en øm mors tjeneste for sitt barn. Men da en sådan tjeneste foregår i det skjulte, er den lite ansett av det ytre menneske. Den står heller ikke synderlig i kurs hos kjødelige kristne og blant predikanter, som søker sitt eget. Men for Gud er hyrdetjenesten av dobbelt verd. Det er en anstrengende tjeneste som fordrer stor påpasselighet.

En rett hyrde vil benytte enhver fristund endog på arbeidsstedet for å rettlede lammene. Han vil se etter at de gjør sitt arbeide ordentlig, at de ikke deltar i løst snakk med verdslige arbeidskamerater, at de ikke stikker seg bort i en krok og tenner pipe eller sigarett. Han vil våke over at de ikke lover mer enn de holder, og at de holder sitt løfte, når de engang har lovet noe.

Han vil se etter deres økonomiske sysler at ikke utgiften overskrider inntekten, at de ikke i tide og utide låner og løper med vekselobligasjoner til påskrift her og der. Han vil holde øye med at de ikke fråtser i mat og drikke, samt at de kler seg sømmelig, så de blir så lite bemerket som mulig, at de holder seg rene og for øvrig i alle deler er uten anstøt, så de i alt kan pryde Kristi lære.

Noen tore synes at dette er for meget av det gode, og at man griper inn i den personlige frihet?

Kjødet gir seg utslag på alle tenkelige og utenkelige måter, og denne art av personlig frihet må kveles, for at Kristi frihet kan komme til syne.

Jeg er fullt vitende om at en del predikanter advarer mot denne praktiske rettferdighetsoppdragelse, men jeg er også vitende om at disse advarsler ikke er av Gud, men av en far djevelen. For det er en kjent sak at det blant de selvsamme predikanter faste tilhørere finnes folk som stikker ut av møtet for å «ta seg en røyk», som i årevis står til rest med sin bladkontingent, som visstnok legger rikelig i kollektboksen, men som lukker øynene for hvorvidt hans inntekter tilflyter ham på en rettferdig eller urettferdig måte, som i stas ligger nær opp til verdens forfengelighet.

For slike vil det være en fryktelig trelldom å leve gudfryktig. Derfor har Gud satt i menigheten hyrder, som skal våke over at kjødet holdes i trelldom og blir korsfestet.

Lærere:

Herren skal gi eder nøds brød og trengsels vann, og da skulle dine lærere ikke mer skjule seg, men dine øyne skulle se dine lærere, og dine ører skulle høre et ord bak deg sålydende: Dette er veien, vandre på den. Es. 30, 20 og 21.

Så lenge alt går bra er man rik og har overflod - selv om det er den største fattigdom. Ingen har bruk for noen lærer, for Jesus er nok for meg, sier man. Men nå er det nettopp denne Jesus, som har satt lærere i menigheten.

Det er sørgelig bevendt med undervisningen innen menighetene i våre dager. Man kan i sannhet si at de fleste vet intet av Gud. Syndere får høre i det uendelige, men har de engang omvendt seg, så er det også slutt. Det er omtrent ingen som vil ta seg av dem. Gode følelser, hyggelige samvær, smilende ansikter, sjelisk gudsdyrkelse, vitnesbyrd, sang og musikk må på ingen måte avbrytes av sunn åndelig undervisning. Det blir betraktet som forstyrrelse av all hygge, når noen formaner, rettleder eller underviser. Må Gud få frelse sitt folk fra all denne solskinnskristendom, som i seg selv for en stor del kun er tomt bedrag. Eldre folk er så innhyllet i dette kaos, at de på ingen måte vil forlate det, dog har vi sett ungdommen komme til forstand på flere steder. De har sagt farvel til sukkerkristendommen og fått øynene opp for at de trenger saltet mat, om de skal leve og vokse.

Den som frykter Gud i sannhet, merker snart hulheten. Man kan gå ut fra de mest stormende jubelmøter med følelsen av den største tomhet. Det var ingen sann dybde, ingen undervisning, ingen oppbyggelse i kjærlighet. Man kunne ikke leve og bygge videre på noe av det.

Når Israel ble rik og mett, sendte Gud nøds brød og trengsels vann. Han lot dem hungre etter alle de tomme fraser, de ga seg av med. Det hjalp, for det var som om de begynte å øyne at det måtte være noe i det disse foraktede Israels lærere hadde sagt allikevel.

La de lærere Kristus har satt i menigheten få et ord med i laget, skulle det svi, så skal du på ingen måte lide skade derav.

Kristi legemes oppbyggelse

For at de hellige kunne bli fullkommengjort til tjenestegjering, til Kristi legemets oppbyggelse, inntil vi alle når frem til enhet i tro på Guds SKønn og i kjennskap til ham til manns modenhet til aldersmålet for Kristi fylde. V. 12 og 13.

Dersom ikke apostler, profeter, hyrder, lærere og evangelister alle får gjøre sin gjerning i menigheten, vil ikke de hellige kunne vokse opp i kjennskap til ham, til manns modenhet og til aldersmålet for Kristi fylde.

Årsaken til at menighetene ligger nede i våre dager er at som regel påtar samme mann seg å være «altmuligmann» i menigheten. Han vil være apostel, profet, lærer, hyrde og evangelist - skjønt han ikke engang kan kalles evangelist, for han skiller seg fra de øvrige krefter, som også av Gud er satt i menigheten. Hele menighetens oppmerksomhet og interesse strekker seg bare utover til synderes frelse. De selv er mer enn bra nok som de er, skjønt de ikke engang kjenner begynnelsesgrunnene i Guds Ord.

Derfor blir det som Skriftene vitner: Men dette skal du vite, at i de siste dager skal det komme vanskelige tider. For menneskene skal være egenkjærlige, pengekjære, stortalende, overmodige, spottende, ulydige mot foreldre, utakknemlige, vanhellige, ukjærlige, upålitelige, baktalende, umåtelige, umilde, uten kjærlighet til det gode, svikefulle, fremfusende, oppblåste, disse som elsker sine lyster høyere enn Gud, som har gudfryktighets skinn, men forneker dens kraft. Slike som lærer og lærer og aldri kommer til sannhets erkjennelse. Men som Jannes og Jambres motsto Moses, således motstår og disse sannheten. Mennesker som er fordervet i sitt sinn og uduelige i troen.

Disse skal du vende deg fra.

Dog, de skal ikke få mer fremgang, for deres uforstand skal bli åpenbar for alle liksom også hines ble. 2. Tim. 3.

Dersom de her nevnte mennesker var «utenfor» i verden, da kunne man ikke annet vente. Men nå er de «innenfor», for de har gudfryktighetens skinn, og de lærer og lærer bestandig uten noensinne å komme til sannhets erkjennelse. Vil du prøve dem, skal du finne at de motstår sannheten som Jannes og Jambres motsto Moses.

Apostelen sier at disse mennesker skulle fremkomme i de siste dager, og at vi skulle vende oss fra dem.

Mon ikke vi lever i de siste dager og mon vi ikke av gode og beviselige grunner bør vende oss fra dem?

Kjære sjel. Lyd Sannheten! Vær ikke ømfintlig for å lide i kjødet. Er du frelst fra synden ved Kristi død, så skal du frelses videre ved hans liv. Rom. 5, 10.

Hvert lem har sin tilmålte virksomhet som virker til gjensidig gagn på alle innen legemet. De tjenere Gud har satt i menigheten må få lov til å utfolde seg i sin virksomhet etter Guds vilje, om hele legemet skal trives og vokse opp til ham som er hodet, Jesus Kristus.

Villfarelsens kunster

For at vi ikke lenger skal være umyndige og la oss kaste og drive om av ethvert lærdoms vær ved menneskenes spill, ved kløkt i villfarelsens kunster, men at vi sannheten tro i kjærlighet, i alle måter skal svokse opp til ham, som er hodet, Kristus. V. 14 og 15.

Når et menneske farer vill fra sannhetens ord, blir han som regel en beundrer av kløktige fabler. Han ler så godt av alle disse villfarelsens kunster og tror seg i sin oppblåsthet å være kommet såre langt frem i Kristus.

Umyndige, men oppriktige sjeler, har vanskelig for å motstå disse myndige jøglere. Apostelen vil derfor, at vi sannheten tro i kjærlighet skal vokse opp til ham som er hodet, Kristus. Han vil vi skal bli myndige i Kristus, så vi ikke lar oss kaste og drive om av ethvert lærdoms vær. For nå å bli myndig, må vi tilegne oss Guds kunnskap, så vi har noe å sette opp mot kunnskap i villfarelse. Guds kunnskap vil alltid føre til gudsfrykt og til korsfestelse av alle kjødelige lyster. Falske lærdommer vil derimot føre bort fra korset og hen til oppblåsthet og selvbeundring.

Legemets lover og forbindelser

Av hvem hele legemet sammenknyttes ved hvert bånd som han gir, og vokser sin vekst som legemet til sin oppbyggelse i kjærlighet, alt etter den virksomhet som er tilmålt hver del især. V. 16.

Når det her heter at legemet sammenføres ved hvert bånd som han gir, så må man huske på hva legemet er for noe. Til legemet hører kun de sjeler som er døpt med én Ånd til å være ett legeme.

For ikke å støte an mot lovene i legemet må man gi nøye akt på hvert lems kall og utvelgelse. Ikke alle har samme gjerning, liksom ikke alle har samme nåde. En har en utpreget gave til å bedømme menneskeånder, en annen får åpenbarelses i Guds kunnskap. Noen utmerker seg ved sin gavmildhet, andre ved sin gjestfrihet, atter andre ved sin hjelpsomhet. Noen formaner, andre underviser, noen synger og spiller. En har gaver til å tjene på kjøkkenet, en annen til å overbevise og trøste.

Alle disse bånd tjener til legemets sammenknytning til et hele. De er skjenket av Kristus med all visdom og forstand for at alt i huset skal beredes til hans ære, han som har beredt huset.

Vær derfor ikke snar til å dømme din bror, om han ikke har nåde og gave der hvor du har den. På andre felter hvor du er mer blind, kan han ha et våkent øye. Vær ydmyk og beskjeden i dine tanker og i din dom, for ingen av oss har fått nådegaver for dermed å fordømme våre brødre, men for å tjene og hjelpe.

Liksom det var lover utenfor legemet til tuktt for overtreidere, således er det lover i legemet til gjensidig hjelp og forbindelse i kjærlighet.

Nådegavene og sitt kall angrer Gud ikke, derfor ligger nådegavene i mennesket helt fra de naturlige fødsel, for han oppfør til det høye og ga menneskene gaver. Man får ikke gavene først når man blir gjenfødt. Nei, de er gitt selvs den ugudelige, men saken er, at de ved gjenfødsel blir helliget ved Ånden og gjort bruk av i Guds tjeneste. Vi kan jo se verdslige mennesker utrustet med stor gavmildhet og stor rettferdighetssans. Et menneskes åndelighet kan derfor ikke bedømmes av hans nådegave, men derav, at han utviser troskap og kjærlighet ved benyttelsen av sine gaver. Den ugudelige kan jo ofte bruke sine gaver for dermed å kue og trykke den mindre begavede. Således kan en mindre åndelig benytte sine gaver og dermed å peke fingre og tale ondt om en mindre begavet, som kanskje ved sitt gode sinnelag er Gud mer behagelig enn den mer begavede.

Det fullkomne vil derfor være at enhver benytter sin gave til tjeneste i Kristi kjærlighet, så ikke noen i kjødelig nidkjærhet utfolder seg der hvor han har sin nådegave, til fordømmelse av de mindre begavede. For selv om det han sier er sant, så hjelper det ikke til legemets vekst, fordi han som sa det ikke hadde vedkommendes vel for øye. Derfor skal vi være sannheten tro i kjærlighet under (vår tjeneste innen legemet).

Sinnets tomhet

Dette sier jeg da og vitner i Herren at 1 ikke lenger skal vandre som hedningene vandrer i sitt sinns tomhet, formørket i sin tanke, fremmedgjort for Guds liv ved den vankundighet som er i dem på grunn av hjertets forherdelse, de som følelsesløse har overgitt seg til skamløshet, så de driver all urenhet tillike med haveasyke. V. 17, 18, 19.

Den ugudeliges største plage er sinnets tomhet. Man føler seg ene og forlatt. Kun en ny synd kan live opp et øyeblikk for deretter å etterlate seg mer fordømmelse og større tomhet. Selv den ugudeliges boliger vitner om tomhet, for han har jaget velsignelsen ut fra seg selv og fra sitt hus.

Gods Ånd arbeider utrettelig med å påminne sjelen ved enhver leilighet, men når man alltid lukker sitt hjerte for dens velsignede stemme, blir man mer og mer følelsesløs og mer og mer vankundig om Gudys vei med et menneske. Man mister tilslutt følelse for det man burde skamme seg for. Sinnet er øde og tomt, og fordømmelsen trykkende.

Man kan forherde sitt hjerte mot Guds røst så lenge at man ikke lenger føler noen fordømmelse for å begå de vanlige synder. Kun når man går enda videre ut i synd, vil samvittigheten tale advarende.

Dette heter å være død i overtredelser og synder. En sådan sjel befinner seg i det rike som kalles døden. Dette dødsrike skal engang kastes i ildsjøen. Åp. 20, 14. Fryktelig tilstand.

Et menneske får igjen etter sine gjerninger. Derfor sier apostelen at vi ikke lenger skal vandre som hedningene vandrer i sitt sinns tomhet.

Avlegge det gamle menneske

Men I har ikke lært Kristus således å kjenne, om I ellers har hørt om ham og er blitt opplært i ham, således som sannhet er i Jesus, at I etter eders forrige ferd skal avlegge det gamle menneske, som forderves ved de dårende lyster. V. 20, 21 og 22.

I Skriftene er det mange benevnelser som man må legge nøye merke til om man skal kunne holde det ene fra det andre. Guds Ord taler nemlig ord som den Hellige Ånd lærer. Disse ord faller ganske annerledes enn menneskeord, selv om Ånden bruker menneskelige ord.

Det tales om: Syndens legeme og kjødets legeme, legemets gjerninger og kjødets gjerninger, det gamle menneske og det nye menneske, eller som det også kalles: det Guds menneske. Kan man ikke skille disse ting fra hverandre, blir forståelsen av mangt og meget adskillig tåket.

Menneskets sinnelag avgjør hvorvidt en gjerning kan sies å være «legemets gjerning», «kjødets gjerning» eller «Guds gjerning».

Har man ondt sinnelag, gjør man onde gjerninger, d. e. kjødets gjerninger, med kjødets legeme. Disse gjerninger utføres av «det gamle menneske». Ved gjenfødselen vil det foregå en avkledning av kjødets legeme ved eKristi omskjærelse. Dette kjødets legeme blir begravet med ham i dåpen. Kol. 2, 11 og 12.

Denne avkledning av «kjødets legeme» må ingenlunde sammenblandes med «syndens legeme», som ikke blir avført så lenge vi er tilhørende i legemet. Rom. 6, 6.

Legemets gjerninger utføres ikke av mitt nye sinn som tjener Guds lov og vilje. Men det er synden (den medfødte arvesynd) som bor i meg, den tar meg til fange under syndens lov i lemmene og tvinger meg til å gjøre det jeg hater. Når da jeg hater det og Gud hater det, så er vi enig om den sak. Jeg dør derved legemets gjerninger ved Ånden og skal leve. Rom. 8, 13.

For disse legemets gjerninger er det ingen fordømmelse, da jeg ifølge sinnets lov dømmer dem ved Ånden og på den måte blir seierherre over dem.

Avleggelsen av det gamle menneske skjer nå derved at jeg ifølge sinnet alltid følger Guds lov, og at jeg dør derved legemets gjerninger ved Ånden.

Ikle seg det nye menneske

Men fornyes i eders sinns ånd og ikle eder det nye menneske, som er skapt etter Gud i sannhetens rettferdighet og hellighet. V. 23 og 24.

Etter hvert som man nå døder legemets gjerninger ved Ånden og vandrer i lyset, vil blodet rense fra all synd. Sinnelaget blir derved mer ømtålig for synd og urenheter, man vil hate løgn og elske sannhet. Man vil hate endog sitt liv i denne verden. Det kan vi gjøre, fordi vi ikke lenger befinner oss i kjødet, men i Ånden. Rom. 7, 5 og Rom. 8, 9.

Sinnets fornyelse foregår daglig ved lysets inntrengen i legemet. Synden blir fordømt i *kjødet*, og den mister mer og mer makten, så endog legemets gjerninger avtar i antall, og det gamle korsfestede menneske blir mer og mer hengitt i døden på korset. Det Guds menneske tiltar i styrke etter hvert som det gamle forsvinner. Sannhet, rettferdighet og hellighet vokser frem ved sinnets fornyelse til lys og fullkommenhet, som er den nye pakts urim og tummim, hvorved det nye mennesket ved Herren kan avvikle alle vanskeligheter. 2. Mos. 28, 30.

Avlegg løgn og tal sannhet. Gi ikke djevelen rom.

Versene 25-32 kan sammenfattes i dette:

Avlegg løgn og tal sannhet. Om I vredes, da synd ikke. Gi ikke djevelen rom. Den som stjal, stjele ikke lenger. Ingen råttne snakk gå ut av eders munn. Gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg. Bitterhet, vrede, hissighet, skrik og spott være langt borte fra eder. Vær gode og barmhjertige mot hverandre. Tilgi hverandre._

Dersom syndelegemet var uttatt ved den nye fødsel som noen lærer, vil alle disse formaninger være overflødige. Apostelen er imidlertid av en annen mening. Han sier det skal bli tilintetgjort (fremtid), når det gamle menneske holdes korsfestet. Rom. 6, 6.

Noen vil spørre: Skulle det da være nødvendig å be et Guds barn om ikke å lyve og stjele og bli vred?

Ja, det trenges såre vel, for tilstanden er ofte meget elendig. Man stjeler tid fra seg selv og andre. Man har bruk for nær sagt alt mulig, som man i all stillhet nasker med seg fra verksteder og arbeidsplasser. Den ene baktaler den andre og forvrenger den andres ord, så det ser verre ut enn det var ment. Man sier små nødløgner for å fylle ut i en fortelling eller for å redde skinnet, når det kniper. Man blir vred og griper til uttrykk som sårer motparten, man gir djevelen rom. Man blir bitter for dette og hint, just fordi man ikke er tilstrekkelig løst fra det. Man er havesyk, og er svært kvikk, når det gjelder å tjene noen ører. Mindre kvikk når en sjel skal hjelpes. Man peker fingre og taler ondt på mange måter.

5. KAPITEL

Vandringen

Bli derfor Guds etterfølgere som hans elskede barn, og vandre i kjærlighet, likesom Kristus elsket eder og ga seg selv for oss som en gave og et offer, Gud til en velbehagelig duft. V. 1 og 2.

Når det her tales om å bli Guds etterfølger, så vil det si at man skal følge hans Ånds ledelse.

Vi har hørt megen tale om kjærligheten i en forvrengt form, en kjærlighet til kjødet, spar deg selv. Når noen taler som Guds ord og rammer syndens heslighet, sier man at det er for lite kjærlighet.

Om nå noen misbruker ordet «kjærlighet», så er den dog ren for den som bruker den i renhet, for vi formaner til å vandre i kjærlighet.

Kjærligheten har en ypperlig egenskap: den søker ikke sitt eget, tvert om, den yter. Den stiller ikke krav til noen, men hjelper til. Kristus ga i sin kjærlighet til oss seg selv hen som en gave og en Gud velbehagelig duft. Hva kan nå vi ofre for ham? Jo, vi kan i kjærlighet til ham ofre oss selv i det samme offer.

Kjærligheten på de indre veier virker som det skjulte sambånd, som gjør all innskrivning til samfunn overflødig, ja, endog avskyelig. Hvor kjærlighetsbåndene virker, er det hån mot kjærligheten å benytte andre bånd enn deernes egne. Det er vantro, den ene har ikke tillit til den andre.

Den som vandrer i kjærlighet vil snart bli elsket og finne gjenkjærlighet, for enhver egenskap fremmaner hos andre en tilsvarende.

Det går an å øve seg i gudsfrykt, og det går an å øve seg i å vandre i kjærlighet. Dette hører med til de ting som nødvendig må til, for at man skal kunne trenge seg med makt inn i Guds rike.

Tomme ord

La ingen dåre eder med tomme ord, for disse ting kommer Guds vrede over vantroens barn, ha derfor ikke noe med dem å gjøre. V. 6 og 7.

Tomme ord sies ofte å være luftige, men det er aldeles feil. Luft er en velsignet Guds gave, hvori vi ånder og lever, mens tomme ord avleder oppmerksomheten fra ham som taler fyldige og vektige ord fra himmelen.

Det er en kjent sak, at man i verden bruker en masse tomme ord, men det er mindre kjent at man i religiøse forsamlinger slår om seg med mange verdiløse, ja skadelige tomheter, fremtryllet av det gamle forfengelige, men nå religiøse menneske. Disse tomme ord avfødtes som regel under følelsesrus og begeistring, under drømmer om religiøs storhet og under æresyke, men de faller for livets virkeligheter og for Guds ord. De gjorde sin tjeneste som ord under tomt bedrag for de mennesker so_m vil la seg bedra.

Gods ord er rent som sølvet som er syv ganger lutret i ilden, mens tomme ord brenner opp i den første ildprøve. Gods ord kan gjerne ligge flere år i ørene uten å bli forstått. Så plutselig en dag blir det levende, og man minnes da å ha hørt det av den og den for flere år siden. Slike ord går fra øret og ned i hjertet, mens tomme ord kommer inn i det ene øret og går ut av det andre.

Fordum mørke, nå lys

For 1 var fordum mørke, men nå er 1 lys i Herren, vandre som lysets barn. V. 8.

Mørket er en ting, men her sies det at hele personen fordum var mørke. Mørket hadde herjet mennesket, så det var blitt til et «mørkets menneske», et menneske som beveger seg - og gjør alle sine gjerninger i mørke.

I dette mørke har Satan makt, han benevnes derfor også for «Mørkets fyrste», som styrer og leder mørkets menneske i denne verdens løp og ringdans.

Skjønt nå mørket dekker mørkets gjerninger for den som er i mørke, så vet likevel Herren hva det foregår i mørket, for i Daniel 2, 22 heter det:

Han åpenbarer det dype og skjulte, han vet hva som er i mørket, og lyset bor hos ham.

Herav fremgår, at både mørkets fyrste og mørkets menneske med alle sine gjerninger i mørke er kjent og sett av Herren. Dette kommer av at lyset bor hos ham, og han kaster lys inn i mørket, når det behager ham. Alle ting er blottet og utspent for hans åsyn med hvem vi har å gjøre.

Vi er nå overført fra mørke til lys, fra Satans makt til Gud. Likesom vi fordum i mørke var mørke, så er vi nå i lys blitt til lys i Herren. Det kan sies om oss, at vi er gått over fra å være et «mørkets menneske» til å bli et «lysets menneske». I dette lys får vi i mer eller mindre grad etter lysets styrke evner og gaver som Gud selv til å ransake hva som er i mørket. Derfor sier som oftest «mørkets menneske», når man kaster lys inn i deres mørke: Hvorledes kan du vite det? De er selv innhyllet i mørke og tror seg vel gjemt, og så blir deres onde gjerninger plutselig belyst, så de forundret sier: «Du dømmer. Overlat alt til Gud, som skal dømme.» Lyset brakte dommen med seg og tvang mørkets menneske til å si at han følte seg dømt. Det er som om han vil si: Ta lyset bort, la meg fremdeles få være i mørket, for mørket skjuler meg, det fordømmer meg ikke som du gjør ved ditt lys. Sant er det hva Jesus sier:

Og dette er dommen at lyset er kommet til verden, og menneskene elsker mørket fremfor lyset, for deres gjerninger var onde. Joh. 3, 19.

Heri ligger den dype årsak begravet til, at vi skulle hates av alle mennesker for hans navns skyld, for menneskene hater lyset og elsker mørket, fordi deres gjerninger er onde. Hvis deres gjerninger var gode, vil de elske lyset fremfor mørket, for det vil være deres ære at slike gjerninger kom frem, så de kunne sees av alle.

Lysets frukt

For lysets frukt viser seg i all godhet og rettferdighet og sannhet, idet 1 prøver hva som er velbehagelig for Herren. V. 9 og 10.

Ethvert menneske bærer sine frukter. I mørket gjør man kjødets gjerninger, så som: utukt, urenhet, skamløshet, avgudsdyrkelse, trolldom, fiendskap, _kiv, avind, vrede, stridigheter, partier, misunnelse, mord, drikk, svir og annet slikt. Gal. 5, 19-21.

Men i lyset vil man bære Åndens frukter som er: kjærlighet, glede, fred, langmodighet, mildhet, godhet, trofasthet, saktmodighet og avholdenhet. Gal. 5, 22.

Se nå forskjellen. Til en av disse to hovedklasser hører ethvert menneske. Dog kan forskjellen innen hver klasse være høyst forskjellig. Men hovedregelen er at et godt tre kan ikåke bære onde frukter, og et ondt tre kan ikke bære gode frukter. Treet må sies å være ondt, når mennesket befinner seg i mørke, det er godt, når det blir overført fra mørke til lys, og det deretter vandrer i dette lys.

Tiden svinner hen, årene ruller bort, betenk, kjære sjel, bærer du onde eller gode frukter? Man skal kunne se av dine frukter, hvorvidt du er ond eller god. Våre gjerninger vil følge med oss over død og grav og de vil enhver av oss få svare for på oppstandelsens morgen.

Kristus som lys

Derfor sier Skriften: Våkn opp, du som sover, og stå opp fra de døde, og Kristus skal lyse for deg. V. 14.

Jesus ble født under loven for å frikjøpe dem som var under loven. Lyset må avpasses etter menneskets tilstand. Et menneske under loven tåler ikke lyset fra oppstandelseskraften. Det lys Jesus kastet fra seg som menneske under loven, er mer enn nok til å dømme dem. Derfor står det skrevet at de som synder under loven skal dømmes ved loven, og de som synder uten loven skal gå fortapt uten love n. Dog er vi ikke uten loven for Gud, men i loven for Kristus.

For den som ved loven er død fra loven lyser Kristus på de indre veier ved lyset fra sin oppstandelseskraft. Han åpenbarer seg selv som frihetens fullkomne lov innen legemet, for at vår utvikling i ham ikke skal være av tvang, men av fri vilje. All utvikling og vekst i frihet mot det fullkomne blir så meget mer kostelig, enn om den skulle foregå i tvang. La oss derfor skue inn i frihetens fullkomne lov og bli ved dermed. La oss undersøke disse frihetens lover, om det ikke er ting vi kan avlegge, ting som tynger og lettelig besnærer. Kristus skal lyse for deg som frihetens Herre og beskytter, den ypperligste person av alle personer og den ypperligste lov av alle lover, ettersom den ikke er gitt for overtredere, men for de som med makt trenger seg frem mot det fullkomnere.

Simeon sier om ham at han er et lys til åpenbarelse for hedningene. Luk. 2, 32. Dette har vi fått erfare, ettersom han har latt sitt lys skinne til åpenbarelses i våre hjerterl.

Hustruene skal underordne seg under sine egne menn

I hustruer! underordne eder under eders egne menn som under Herren! For mannen er hustruens hode likesom Kristus er menighetens hode, han som er sitt legemes frelser. Men likesom menigheten underordner seg under Kristus således skal også hustruene underordne seg under sine menn i alle ting. V. 22, 23 og 24.

Når vi tenker på Kristus, hvorledes han behandler menigheten, da har mannen meget å lære, når det gjelder sitt forhold til hustruen.

Kristus tvinger ikke menigheten, han lar den ved påminnelser og tilskyndelser utvikle seg etter frihetens lover. Han pirker ikke på småting, men hvor han merker falskheter og svik i ånden, er han meget streng. Han har det store mål for øyet, og når åndsretningen er riktig, da skjuler han for øvrig med sin kjærlighet en mangfoldighet av utslag fra syndens legeme.

Salig er det menneske, som Herren ikke tilregner misgjerning, og i hvis ånd det ikke er svik. Salm. 32, 2.

Forholdet mellom mannen og hustruen bør være som mellom Kristus og menigheten. Kristus elsker menigheten og ga seg selv for den. Menigheten underordner seg under Kristus som sitt hode.

Likesom det ikke nytter for menigheten å si Kristus imot, således nytter det heller ikke for hustruen å si mannen imot. Om hun gjør det, så faller det aldri ut til det gode. Men likesom menigheten i sine bønner kommer frem for Kristus med sine vanskeligheter og sine forhold, bør også hustruen komme til mannen med sine vanskeligheter. Den endelige avgjørelse i enhver sak står det imidlertid til mannen å fatte. For en gudfryktig mann og kvinne vil disse ting falle lett og av seg selv.

Sara var Abraham lydig og kalte ham «herre», og hennes barn er blitt, når I gjør det gode og ikke frykter for noen skremsel.

Likeså I ektemenn: Lev med forstand sammen med eders hustruer, som det svakere kar, og vis dem ære, da de og er medarvinger til livets nåde, for at eders bønner ikke skal hindres. 1. Pet. 3, 6 og 7.

Mannen vil ha samme gavnlige virkning på hustruen, som Kristus på menigheten, dersom han ofrer seg for sin hustru, som Kristus ofret seg for menigheten.

Er da mannen mer fullkommen enn hustruen som Kristus er mer fullkommen enn menigheten, vil hans krefter som det sterkere kar på det svakere kar utøve en innflytelse under samlivet som Kristus selv, som fremstiller menigheten for seg i herlighet, uten plett eller rynke eller noe sånt, men som hellig og ulastelig. Således vil det av hustruen under samliv med en gudfryktig mann litt etter litt dannes en kvinne, hellig og ulastelig, uten plett og rynke i sin manns øyne. Denne dannelsen skjer ved mannens vilje, derfor må kvinnen underordne seg mannen i alle ting.

Kristus og menigheten

Derfor skal mannen forlate far og mor og holde seg til sin hustru, og de to skal være ett kjød. Denne hemmelighet er stor, men jeg tenker hermed på Kristus og på menigheten. V. 31 og 32.

Det står om Jesus at han ga avkall på å være Gud lik og tok på seg en tjeners skikkelse. Da han i sin ferd var funnet som et menneske, fornedret han seg selv, så han var lydig inntil døden, ja korsets død. Fil. 2, 7 og 8.

Han forlot sin himmelske Far for å iføre seg kjød og blod som et menneske. Da han var funnet som et menneske, gikk han atter som menneske bort fra menneskene, så han på korset kunne si til sin mor om Johannes:

Kvinne! se, det er din sønn.

Han forlot sin himmelske Far for å forene seg med mennesket. Derpå forlot han som menneske sin mor for i seg selv og ved seg selv å forene seg med sin brud hos Faderen. Derfor heter det: Ingen kan komme til Faderen uten ved Sønnen. Kun Sønnen har adgang til Faderen, degeretter har de som mottar Sønnens Ånd adgang i denne Ånd. Men som Kristi brud vil vi i oppstandelsen få adgang til Faderen sammen med Kristus endog i hans kjøds legeme. Dette er hemmeligheten: Kristus åpenbart i kjød, renttferdiggjort i Ånd, sett av engler. Men dette: sett av engler, hva er det annet enn at han er oppreist i rettferdighet med det kjød, som ikke skulle se forråtnelse.

En følge av dette blir igjen, at vi nå, mens vi er i legemet i utlendighet borte fra Herren, har adgang til Faderen kun i Ånden, mens vi i oppstandelsen - i hans oppstandelseslegeme - vil få adgang til Faderen endog i legemet.

6. KAPITEL

Barn og fedre

I barn! vær lydige mot eders foreldre i Herren! for dette er rett. Hedre din far og din mor - dette er det første bud med løfte - for at det må gå deg vel, og du må lenge leve i landet. Og I fedre! egg ikke eders barn til vrede, men fostre dem opp i Herrens tukte og formaning. V. 1-4.

Legg merke til at barna skal være sine foreldre lydige «i Herren». Dvs., de _skal adlyde sine foreldre i alle ting som ikke strider mot Guds vilje. Skulle foreldrene forlange lydighet i ting som går samvittigheten imot, da blir dette ikke «i Herren». I slike tilfelle skal endog barna adlyde Gud mer enn mennesker.

Fedrene skal ikke egge sine barn til vrede. Alle formaninger er gitt for å vekke oss til årvåkenhet, hvor vi er svake. Når barna gjør noe galt, ligger det såre nær for hånden å egge dem, istedenfor å tukte og formane. Foreldrene har sett mer av livet og har større erfaring i alle ting, derfor kan de så lett komme til å egge sine barn, istedenfor å formane dem.

Ved å egge pleier man sine egne lyster, men man overvinner seg selv ved å formane.

Tjenere

I tjenere, vær lydige mot eders herrer etter kjødet, med frykt og beven i eders hjertes enfold, som mot Kristus. V. 5.

Dette med tjenere stemmer ikke ganske med tidsånden, men det stemmer godt med Den Hellige Ånd som er utsendt av ham, som er uten skygge og omskiftelse, et evig vesen som i går og i dag er den samme, ja, til evig tid.

Tjenerne skal utføre sin gjerning for sine herrer som for Kristus selv. De skal gjøre den mod frykt og beven i hjertets enfold. Legg merke til at når man gjør det, da går det alltid best, og man vil alltid ha Guds velsignelse med seg.

Paulus sier til Titus: Tjenere skal du formane til å være lydige mot sine egne herrer, i alle ting å tekkes dem, ikke å si imot, ikke være utro, men vise all god troskap, for at de i alt kan være en pryd for Guds, vår Frelses, lære.

Denne formaning er ikke til å ta feil av, så den skulle trenge en ytterligere fortolkning. Satan er jo full av kunstfortolkninger, og menneskene søker kunstgrep i villfarelser, men disse gode, gamle og solide formaninger står som fjell mot de forskjellige tidsånders kunster og taler til alle tider sitt mektige språk til gudfryktige og hørsomme sjeler.

Herrer

Og I herrer, gjør likeså mot dem, så I lar være å true, da I vet at både deres og eders Herre er i himlene, og han gjør ikke forskjell på folk. v. 9.

Det ligger nær til for de som er herrer etter kjødet å forlange for meget av sine tjenere. Jo bedre en tjener gjør sitt arbeid og jo mindre han sier imot, desto større blir som oftest kravene, mens en sløv tjener, som sier imot, slipper billigere fra det. Dette kommer av kjødets skrøpelighet og feighet hos herren selv.

En herre har retten på sin side, så lenge han gir full lønn og stiller sine krav innen rimelighetens grenser. Men det øyeblikk han trykker sin tjener eller forbeholder ham sin lønn, er han over streken.

Kamp mot verdens herrer, som regjerer i denne tids mørke, fremkommer just derved at de i sitt mørke tvinger sine tjeneres legeme, sjel og ånd under sitt tyranni. Jeg har sett svake mennesker bli åndssvake under slike tyranner.

En av Gud opplyst tjener vil selv kunne finne grensen for hvor tjenesten opphører og trykket begynner. Han må våke over at hans herre aldri får sette sin fot over denne grense, for den ånd som er i oss, er sterkere enn den ånd som er i verdens herrer i denne tids mørke. Tjeneren er forpliktet til å gjøre sin tjeneste som for Kristus, så lenge hans herre krever det rimelige, men går han ut over sine grenser, da får tjeneren møte ham utenfor grensen og der oppta kampen mot ham.

Under en sådan kamp med verdens herrer, hvor herren har all rett på sin side både fra Guds og menneskers side, vil han fra det øyeblikk han overtredet sine egne lover og sine egne begrensninger få både Gud og mennesker imot seg. Tjeneren vil under slike omstendigheter alltid gå av med seieren, dvs. når han strengt har iaktatt å utføre alle sine forpliktelser innen alle rimelighetens grenser, for vår tro er den seier som overvinner verden.

Dette beviser at selv en herre etter kjødet har sin overmann og herre i Herren av himmelen.

Guds rustning

Forøvrig bli sterke i Herren og i hans veldes kraft! Ikle eder Guds fulle rustning, så 1 kan stå eder mot djevelens listige angrep, for vi har ikke kamp mot blod og kjød, men mot makter, mot myndigheter, mot verdens herrer i dette mørke, mot ondskapens åndehær i himårmelrommet. V. 10, 11 og 12.

Jesus så Satan som et lyn ble styrtet ned til jorden. Han har ned igjennom tidene benyttet makter og myndigheter til å tyrannisere og plage folk. Verdens herrer har rottet seg sammen og dannet store makter i dette tidens mørke. De har holdt den fattige nede i sin fattigdom ved uvitenhet og strengt arbeid.

Jakob sier om dette i 5. kapitel: Se, den lønn I har forholdt arbeiderne som har skåret eders akre, den skriker, og høstfolkenes rop er kommet inn for den Herre Sebaots ører. I har levd i vellevnet på jorden og etter eders lyster, I har gjevd eders hjerter på slaktedagen!

Disse herrer har til alle tider utsuget folkene for selv å kunne leve etter sine lyster. Skriftene uttaler sitt «ve» over dem i de siste dager.

Mot disse herrer har vi kamp, en stor kamp i ånden. Men vi skal ikke kjempe mot dem etter kjødet, som noen gjør. Kampen i ånden er av så meget større verd, for kan disse herremenn lide et nederlag i sin ånd, så følger alt annet etter.

De åndelige stridsmenn har gjort verden langt mer gagn enn store hærførere. De menn som har kastet Guds lys ut over verden, har hjulpet den fattige, fremmet rettferdighet og fordrevet ondskap. Velsignede arbeid! Bli med her! Kast lys, og mørkets makter må trenge seg tilbake, verdens herrer i dette mørke mister makten, og velsignelsen kommer av seg selv, for lyset flykter all ondskap og mørke. Satans kunstgrep skal ikke hjelpe ham den dag lyset blir kastet over hans kunster.

Satan har makt over det formørkede menneske som fattes Guds lys. Når da makter og myndigheters trykk blir for stort, har disse stakkars mennesker ikke annet å gripe til enn revolusjon og streik. Som oftest gir Gud dem lykke i denne sin kamp, skjønt de er i mørke, og vi ser Satan og verdens herrer lider det ene nederlag etter det annet.

Dog vi skal ikke kjempe på denne måte, men ved Ånden skal vi i ånden stå og seire over alle rørelser i kjødet. Et menneske i kjødet er i mørke og Satans makt, men Gud har overført oss fra mørke til lys, fra Satans makt til Gud, fra kjødet til Ånden. Rom. 8, 9. Den fattige i mørket ønsker

velvære etter kjødet, derfor kjemper han ved revolusjoner og streik. Ble han rik i denne verden, vil han bli en tyrann like så stor som enhver annen av verdens herrer, for han ikke har Guds lys.

Hver den derimot, som er overført fra Satans makt til Gud, kjemper ikke for å pleie kjødet, men for Guds rettferdighet, som vil at enhver skal få hva han rettelig tilkommer. Under denne kamp kan han ved korset tåle lidelser etter kjødet. Dette gjør ham til en langt frykteligere motstander av verdens herrer enn den fortrykte, hvis eneste mål det er å få noe av denne verdens gods. Derfor ser vi at verdens herrer som oftest dærer revolusjonens anførere ved å la dem få gode stillinger og komme opp. Dermed er den revolusjon dempet, og de første av dem har fått hva de i sitt innerste hjerte ønsket.

Jesus ble tilbudt alle verdens herligheter, om han vil tilbe og beundre det og dermed Satan. Men han avviste denne fristelse. Vi skal heller ikke la oss dære av verdens herlighet, så vi glemmer dem som lider og har det ondt. Må Gud lære oss å våke i dette! For å kunne beholde Guds kraft, må vi alltid befinne oss under trykk etter kjødet. Søk aldri utløsning for det. Sprengstoff virker aldri som sprengstoff i fri luft, det brenner kun som en tyristikke, men under stort trykk bryter det igjennom med et kraftig smell.

Ved korset ble makter og myndigheter vist åpenlyst til skue, idet Kristus seiret over dem ved ham. Nå skal også vi ved korset beseire makter og myndigheter samt verdens herrer. Uten korset ligger man alltid under på mange måter. Verdens løp i form av moter og skikker drar avgårde med menneskets sinn, som skulle tjene Guds lov. Ved korset seirer man over det moderne, da man holder seg til ham, som er i går og i dag den samme, ja, til evig tid. Ved korset svinner frykten for den som kan slå legemet ihjel og deretter ikke makter mer. Hermed er seiren sikret over makter og verdens herrer i dette mørke. Ved korset forsvinner næringssorg. Dermed er man ikke lenger en slave under sin stilling, så verdens herrer derved igjen skulle komme til makt.

Omgjordet med sannhet

Vers 14.

Sannheten omgjorder den person som bruker den. Ingen vil kunne gripe ham i noen løgn. Likesom den enkelte sannhet frigjør, vil den som i all sin ferd vandrer i sannhet, være frigjort. En liten løgn gir mørkets makter anledning til å sette inn på oss, men sannhet jager dem langt bort.

Ikledt rettferdighetens brynje

Sannhet og rettferdighet hører nøye sammen. Satans anklager preller av mot personlig rettferdighet. Mørkets makter er årvåkne til å falle inn ved den minste urettferdighet. Hvor alminnelig er det ikke på alle større verksteder å ta materialer og lage et eller annet - helst i arbeidstiden - bak ryggen på de tilsynshavende. Eller i butikken å fråtse tei kjøpmannens slikkerier. Alt sådant er urettferdighet, som gir Satan makt over den som utøver dette. Jesus sier: Denne verdens fyrste kommer og har ingen del i meg. Dette kunne han si fordi han var ikledt rettferdighetens brynje. Gid det samme måtte kunne sies om oss, når han begjærer å sikte oss som hvete.

Ferdighet til kamp

Og ombundet på føttene med den ferdighet til kamp som fredens evangelium gir. V. 15.

Med bare føtter i glass og skarpe stener kommer man ikke langt, enn si å kjempe i sådant terreng. Derfor må føttene være ombundet. På samme måte må den som skal ut med evangeliet være istand til å lide ondt med evangeliet. Han må ikke bli sår og sær ved den motstand han får, likesom bare ben vil bli det i glass og skarpe stener. Han må ha sine åndelige føtter ombundet. Fredens evangelium har selv evnen i seg til å gi dets frembringer ferdighet til kamp. Men likesom man i alle ting, selv om de ligger for hånden, dog selv må gjøre anvendelse derav, således også i dette tilfelle.

For fredens evangeliums skyld har mange ofret timelige goder, ja selve livet, for å få del i en bedre oppstandelse.

Troens skjold

Og grip foruten alt dette troens skjold, hvormed I skal kunne slukke alle den ondes brennende piler. V. 16.

Troen går alltid imot lystene. I enhver fristelse sender Satan sine gloende piler inn i sinnet, som står som den avgjørende makt for enten man skal adlyde Gud eller gi etter for kjødets lyster.

Da Abraham gikk til Moria berg for å ofre sin sønn Isak, ble Satans brennende piler avsendt etter ham i form av slik tale: Hva vil nå Sara si? Hennes hjerte vil antagelig briste, og det blir en trist avslutning på et langt og lykkelig samliv. Du blir jo en morder, ja en dobbeltmorder. Du må ha forstått feil. En kjærlig Gud kan umulig ha gitt en sådan befaling. Du så jo hvorledes Guds vrede var opptent mot Kain, da han slo sin bror Abel ihjel, og nå går du hen for å gjøre noe lignende. Du sum skulle vite bedre, blir jo verre enn Kain.

Slik lyder Satans foredrag når en sjel skal utføre en troens gjerning. Og hvert ord i den stilling Abraham befant seg, virket som en brennende pil.

Dog, Abraham har ikke hørt feil, han går tappert frem, fordi Gud har sagt det, og vi vet utfallet. Satans brennende piler prellet av modt troens skjold.

Frelsens hjelm og Åndens sverd

Og ta frelsens hjelm og Åndens sverd, som er Guds Ord. V. 17.

Ondskapens åndehær under himmelrommet vil gjerne - om de kunne det - gjøre den troende fortred. Men frelsens hjelm er hard og motstandsdyktig for all nedkastning fra luften.

En jublende sjel lar seg ikke anfekte. Det er den mismodige sum står i fare. Mismot er vantro, men vantro er tro på Satans makt. Tror man først på den, da går det alltid galt.

Trykk derfor i tro og tillit frelsens hjelm godt ned på hodet, og grip dertil Åndens sverd! Davids styrke var ikke usedvanlig stor, men i tro la han stenen i slyngen og sendte den ut mot Goliat. En predikant sa engang at om Goliats panne hadde vært ti meter tykk, så var stenen gått igjennom. Jeg tror det samme.

Åndens sverd, brukt i sin skarphet og ledet ved en opplyst forstand i troens fulle visshet, kan bringe hærmasser av onde åndemakter på flukt. Men ingen kan bruke Åndens sverd med seier uten å være iført den øvrige rustning.

Be til enhver tid i Ånden

Bønn i Ånden avkrever Gud langt mer enn vi har forstand til å be om. Vår forstand kan ikke øyne rekkevidden av de velsignelser Ånden sukker etter - om vi enn ved dens sukk kan fatte retningen, for vi vet jo ikke engang hva vi skal be om, før Ånden trer frem for oss med sine uutsigelige sukk.

Den som er uvant med å be, må fra først av ta seg sammen til bønn. Siden vil Ånden selv virke bønn.

Ånden virker indre bønn, d.e. bønn i hjertedypet uten ord, dog av Ånden ledet til forstanden for å brukes av denne. Sådan stadig bønn øker livsinnholdet og forflerer skattene i himmelen. Tålmod og saktmodighet kommer som av seg selv, for Herren er nær.

Bønn for alle de hellige bønnehøres med kjærlighet og omsorg i Ånden. Det hårde, umedgjørliche, samt all ufordragsomhet, forsvinner. Samfunnet blir inderligere og lengselen etter alltid å få være sammen større.

Vi har kjent noe av dette, og just derfor er vi enig med vår kjære Frelser, når han ber:

«Men jeg ber ikke for disse alene, men også for dem som ved deres ord kommer til å tro på meg, at de alle må være ett, likesom du, Fader, i meg, og jeg i deg, at også de må være ett i oss, for at verden skal tro at du har utsendt meg.»

Amen.